

LIETUVOS PREZIDENTAS KYJIVE: LIETUVA SU JUMIS – KARTU IKI PERGALĖS

Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda lankėsi Ukrainoje. Trečiadienio (balandžio 13 d.) popietę šalies vadovas kartu su Lenkijos, Latvijos ir Estijos Prezidentais Kyjive susitiko su Ukrainos Prezidentu Volodymyru Zelenskiu.

Baltijos šalių ir Lenkijos Prezidentai su Ukrainos vadovu aptarė priemones, kurios gali pakeisti karo eigą ir sustabdyti agresorių. Lietuvos Prezidentas susitikime pabrėžė, kad karinė parama Ukrainai ypač svarbi šiuo laikotarpiu, nes būtent ji gali nulemti karo baigtį ir Ukrainos pergalę. Pasak šalies vadovo, diplomatinės pastangos yra svarbios, siekiant sustabdyti karą, tačiau nepakankamos – Ukrainai reikia karinės, ekonominės, humanitarinės ir politinės paramos.

„Lietuva Ukrainai perdavė ginklų brigados dydžio vienetui apginkluoti bei tam skirtą amuniciją. Karinė pagalba padės herojiškai ukrainiečių tautai kovoti už savo laisvę ir suverenumą. Lietuva visomis išgalėmis yra su jumis – kartu iki pergalės“, – kalbėjo Prezidentas.

Pasak Prezidento, Lietuvos humanitarinė ir finansinė parama Ukrainai šiuo metu sudaro apie 14 milijonų eurų. Lietuvos vadovas susitikime teigė, kad šiuo metu Lietuva priima virš 43 tūkstančių karo pabėgėlių iš Ukrainos – jiems yra sudarytos palengvintos galimybės įsikurti šalyje, vaikams gauti švietimo sistemos paslaugas. Lietuva

Iš kairės: Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda, Lenkijos Respublikos Prezidentas Andrzej Duda, Ukrainos Prezidentas Vladimiras Zelenskis, Latvijos Prezidentas Egilis Levitas ir Estijos Prezidentas Alar Karis Kyjive, Ukrainoje. www.lrp.lt

ketina įkurti Ukrainos švietimo ir kultūros centrą, kuris bus globojamas pirmųjų Lietuvos ir Ukrainos ponių.

Kalbėdamas su Latvijos, Estijos, Lenkijos ir Ukrainos Prezidentais Lietuvos vadovas akcentavo, kad tarptautinė bendruomenė turi sparčiau tęsti Rusijos izoliacijos procesą,

o sankcijos turi apimti ne tik Rusiją, bet ir Baltarusiją, kuri yra Rusijos karo prieš Ukrainą dalyvė. Prezidentas teigė, kad naujajame ES sankcijų pakete turi atsirasti embargas dujoms ir naftai iš Rusijos bei sankcionuoti visi Rusijos bankai.

„Rusiškos naftos ir dujų turime atsisakyti dabar. Nega-

lime laukti metų ar dvejų, nes kiekvieną dieną miršta ukrainiečiai. Rusijos karo mašiną Europa finansuoja pirkdama rusišką naftą ir dujas. Negalime to leisti. Tai yra unikalus momentas Europai tapti energetiškai nepriklausomai“, – teigė Prezidentas.

Susitikime taip pat buvo

aptartos galimybės Ukrainai sparčiau gauti šalies kandidatės į Europos Sąjungą (ES) statusą. Prezidentai išreiškė paramą Ukrainos europinėms aspiracijoms bei sutarė ir toliau šį klausimą kelti susitikimuose su ES šalimis narėmis.

Prezidento komunikacijos grupė, 2022-04-13

POPIEŽIUS PRANCIŠKUS ATŠAUKĖ SUSITIKIMĄ SU MASKVOS PATRIARCHU KIRILU

Popiežius Pranciškus atšaukė birželį turėjusį vykti susitikimą su Maskvos patriarchu Kirilu II, praneša Argen-

tinis dienraštis „La Nacion“.

Popiežius sakė „La Nacion“ apgailėstaujantis, kad planas surengti susitikimą turi

būti „suspenduotas“, nes Vatikano diplomatai patarė jam, jog susitikimas „šiuo momentu galėtų sukelti daug sumišimo“.

Tai būtų buvęs vos antrasis jų dviejų susitikimas, po to, kai Bažnyčių vadovai 2016 metais susitiko Kuboje.

Praėjusį mėnesį Kirilas parėmė Maskvos pradėtą invaziją Ukrainoje ir pareiškė, kad Rusija „pradėjo ne tik fizinės, bet ir metafizinės svarbos kovą“.

Daug stačiatikių dvasininkų jį apkaltino „karo palaiminimu“. **LRT**

JAPONIJA APIE RUSIJOS „NETEISĖTAI OKUPOUTAS“ KURILŲ SALAS

Japonija balandžio 22 d. pirmą kartą po beveik dvidešimties metų prakalbo apie Rusijos „neteisėtai okupuotas“ jos keturias salas, karui Ukrainoje apkartinus abiejų šalių santykius.

Japonija ir Rusija po Antrojo pasaulinio karo taip ir nepasirašė taikos sutarties, tebesitęsiant ginčui dėl keturių salų, į kurias Maskva pareiškė pretenzijas paskutinėmis konflikto dienomis.

Minėtas salas, esančias prie šiauriosios Japonijos Hokaido salos šiaurinės pakrantės, rusai vadina pietinėmis Kurilų salomis, o japonai – Šiaurės teritorijomis.

Paskutinį kartą žodžių junginį „neteisėtai okupuotos“, kalbant apie šias salas, Japonijos užsienio reikalų ministerija

panaudojo savo metinėje politikos ataskaitoje 2003 metais.

Šių metų ataskaita parengta tokiu metu, kai Japonija ir jos Didžiojo septyneto (G7) partnerės taiko Rusijai griežtas sankcijas, ir vėliau šiais metais laukiama esminės Japonijos nacionalinio saugumo strategijos peržiūros.

„Didžiausią susirūpinimą Japonijos ir Rusijos [santykiuose] kelia Šiaurės teritorijos“, – sakoma ataskaitoje. Joje nurodoma, kad šios salas yra „Japonijos teritorijos, į kurias Japonija turi suverenas teises, nors šiuo metu jos neteisėtai okupuotos Rusijos“.

Panašiai buvo skelbiama ir ankstesnėse ataskaitose, tačiau jos buvo vengiama frazės „neteisėtai okupuotos“ teritorijos. **LRT**

Popiežius Pranciškus ir Maskvos patriarchas Kirilas.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda per pokalbį telefonu su Ukrainos Prezidentu Volodymyru Zelenskiu aptarė situaciją Rusijos agresijai besipriešinančioje valstybėje bei tolesnę karinę pagalbą Ukrainos ginkluotosioms pajėgoms. Ukrainos Prezidentas pasveikino Lietuvos Respublikos Prezidentą ir Lietuvos žmones Velykų proga ir padėkojo už pagalbą Ukrainai, jos žmonėms, Lietuvoje atsidūrusiems karo pabėgėliams.

Seimas priėmė Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen pasiūlytas Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pataisas, pagal kurias nuo kitų metų pradžios didesnės valstybės institucijos bus įpareigosios įrengti vaikų valandinės priežiūros kambarius. Už tai numatančius įstatymo pakeitimus (projektas Nr. XIVP-845(2)) balsavo 121 Seimo narys, susilaikė 8 parlamentarai. Priimtomis naujomis nuostatomis siekiama įtvirtinti, kad valstybės ir savivaldybių įmonėse, įstaigose ir organizacijose, kuriose yra ne mažiau kaip 100 darbuotojų pareigybių, turi būti įrengti vaikų valandinės priežiūros kambariai. Kitoms įstaigoms ir organizacijoms įtvirtinta rekomendacija įrengti tokius kambarius pagal poreikį. Minimalius reikalavimus vaikų valandinės priežiūros kambariui turės nustatyti Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

Seimas galutiniame balsavime priėmė Konstitucijos pataisas (projektas Nr. XIVP-640(2)), kuriomis siekiama sudaryti konstitucinį pagrindą tiesioginiams savivaldybių merų rinkimams. Už pagrindinio šalies dokumento pakeitimus vieningai balsavo 135 Seimo nariai. Konstitucijoje naujomis pataisomis nutarta nustatyti, kad savivaldos teisė įgyvendinama ne tik per savivaldybių tarybas, bet ir per savivaldybių merus. Pagrindiniame šalies dokumente įtvirtinta, kad savivaldybių merais – Lietuvos Respublikos piliečius, pagal įstatymą ketveriems metams renka šalies piliečiai ir kiti nuolatiniai administracinio vieneto gyventojai.

Daugiausiai į Lietuvą nuo karo pasitraukusių ukrainiečių kilę iš Kyjivo bei Dnipropetrovsko sričių, neįprastai daug atvykėlių buvo gimę šalies pietryčiuose ir pietuose, skelbia Statistikos departamento duomenų analitikai. Atvykusieji iš Kyjivo ir Dnipropetrovsko sričių sudaro atitinkamai 5,7 tūkst. ir 4,9 tūkst. arba 15 ir 13 proc. visų karo pabėgėlių. Statistikos departamentas skelbia, kad Lietuvoje jau registruota beveik 48 tūkst. pabėgėlių iš Ukrainos, tačiau manoma, kad jų gali būti gerokai daugiau. 99 proc. oficialiai Lietuvoje registruotų pabėgėlių turi Ukrainos pilietybę, 40 proc. sudaro nepilnamečiai.

Lietuva yra 10-oje vietoje pagal oficialiai registruotų Ukrainos pabėgėlių skaičių Europos Sąjungoje, rodo Europos Komisijos (EK) „Blueprint“ tinklo duomenys. Tuo metu pagal pabėgėlių skaičių vienam gyventojui Lietuva yra trečioje vietoje iš visų ES valstybių, išskyrus duomenis nepateikusios Graikijos – oficialių karo pabėgėlių rodiklis Lietuvoje siekia 1,66 procento. Naujausiais EK duomenimis, pagal laikinosios apsaugos suteikimą visoje Europoje registruota 2 mln. 61 tūkst. 556 pabėgėliai iš Ukrainos. Jungtinės Tautos skelbia, kad iš viso iš šalies nuo Rusijos karinės invazijos pradžios pasitraukė per 5 mln. žmonių.

Per pirmąjį šių metų ketvirtį Seimo nariai išleido daugiau kaip 395 tūkst. eurų parlamentinei veiklai skirtų lėšų. Seimo Etikos ir procedūrų komisijos duomenimis, tai yra maždaug 120 tūkst. eurų daugiau nei pernai per tą patį laiką. Trims mėnesiams Seimo nariai parlamentinei veiklai iš viso galėjo skirti daugiausia po 3900 eurų. Premjerė Ingrida Šimonytė ir užsienio reikalų ministras Gabrielius Landsbergis, kaip visuomet, nenaudojo nė cento.

Politikai ir institucijos reaguoja į „Sienos“ tyrimą apie Regionų partijos vadovo Jono Pinskaus ryšius su buvusiu Rusijos vidaus reikalų viceministru Vladimiru Kozlovu. Parlamentaras Matas Maldeikis kreipiasi į Valstybės saugumo departamentą, o Mokesčių inspekcija konstatuoja, kad V. Kozlovo verslas Lietuvoje kelia rimtų abejonių. Anot M. Maldeikio, „Sienos“ atskleisti faktai apie J. Pinskaus ryšius primena 2018 metais vykusią Mindaugo Basčio apkaltą. Esą kyla klausimų, ar Regionų partijos vadas atskleidė savo ryšį su V. Kozlovu, prašydamas leidimo dirbti su slapta informacija.

Minint monsinjoro Kazimiero Vasiliausko 100-tąsias gimimo metines, jo atminimas pagerbtas Vilniaus Arkikatedroje bazilikoje, kur dvasininkas tarnavo beveik dešimtmetį. 2022 metus Seimui paskelbus Kazimiero Vasiliausko metais, sostinėje vyksta ir daugiau renginių.

Per apkaltą nušalintas prezidentas Rolandas Paksas džiaugiasi Seimo pagaliau priimtomis Konstitucijos pataisomis, kurios jam atveria kelią grįžti į politiką, tačiau neatskleidžia, ar tai darys.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

JAV PASKELBĖ APIE NAUJĄ 800 MLN. DOLERIŲ VERTĖS KARINĖS PAGALBOS PAKETĄ UKRAINAI

JAV prezidentas Joe Bidenas ketvirtadienį paskelbė apie naują 800 mln. dolerių (736 mln. eurų) vertės karinės pagalbos paketą Ukrainai.

Pasak J. Bideno, ši parama padės Kyjivo pajėgoms kovoti su rusų kariuomene Donbaso regione.

„Šį paketą sudaro sunkioji artilerijos ginkluotė, dešimtys haubicų ir 144 tūkst. šovinių, skirtų šioms haubicoms. Į jį taip pat įtraukta daugiau taktinių bepiločių orlaivių“, – nurodė JAV prezidentas.

Pasak jo, naujasis paketas suformuotas taip, kad padėtų Ukrainos pajėgoms kovoti su intensyvėjančiu Rusijos puolimu šalies rytuose. Tai jau būtų kitokia kova nei šalies šiaurėje aplink Kyjivą, kur Ukrainos pajėgos sėkmingai atrėmė Rusijos invaziją per pirmąsias šešias savaites, nurodė prezidentas.

„Dabar išgyvename kritinį laikotarpį, kai jiems reikia paruošti pagrindą kitam šio karo etapui. Jungtinės Valstijos bei mūsų sąjungininkai ir partneriai imasi kuo skubesnių veiksmų, kad toliau aprūpintų Ukrainą ginklais, kurių reikia jų pajėgoms ginant jų tautą“,

Rusijos karas prieš Ukrainą.

AP

– kalbėjo jis.

J. Bidenas taip pat pranešė, kad su Rusija susijusiems laivams bus uždrausta įplaukti į JAV uostus. Be to, JAV Iždo departamentas Ukrainos vyriausybei skiria 500 mln. dolerių, kad ji galėtų mokėti atlyginimus, pensijas ir teikti paslaugas.

Jis taip pat patikino, kad Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas niekada neperims Ukrainos kontrolės.

„Mūsų vidaus vienybė su mūsų sąjungininkais ir partneriais, taip pat mūsų vienybė su Ukrainos žmonėmis siunčia aiškią žinią V. Putinui: jam niekada nepavyks užvaldyti ir

okupuoti visos Ukrainos. To nebus“, – pabrėžė J. Bidenas.

J. Bidenas pažadėjo, kad JAV karinė pagalba Kijevui neišsėks, ir sakė, kad ruošiasi prašyti Kongreso daugiau lėšų, „kad ginklų ir amunicijos srautas nenutrūktų“. Jis paragino sąjungininkes taip pat tęsti savo paramą Ukrainai. „Mes esame pajėgūs tai daryti ilgą laiką. Tačiau kyla klausimas, ar mes išlaikysime tarptautinės bendruomenės paramą, kad išlaikytume spaudimą V. Putinui, ir toliau taikysim griežtas sankcijas Rusijai“, – nurodė jis.

„Svarbiausia yra išlaikyti vienybę“, – pridūrė JAV prezidentas. **LRT**

JAV PAREIGŪNĖ GRASINA KINIJAI SANKCIJOMIS

JAV valstybės sekretoriaus pavaduotoja Wendy Sherman. **AP**

Biuruselyje vykusio susitikimo metu JAV valstybės sekretoriaus pavaduotoja Wendy Sherman paragino Kiniją išsakyti paramą Ukrainai.

Kaip praneša „South China Morning Post“, JAV ragina Kiniją pasmerkti Rusijos

veiksmus ir net negalvoti apie paramą Kremliui kare.

Diplomatė pabrėžė, kad JAV ne kartą išsakė poziciją aukščiausiu politiniu lygiu.

„Ir mes pasakėme labai aiškiai, kad jie matė, kokių ėmėmės sankcijų, eksporto

draudimų <...> taigi, jie turėtų suprasti, kokie pasirinkimai laukia, jei Kinija imtų teikti materialinę paramą [Rusijai]“, – sakė W. Sherman.

Ji atkreipė dėmesį, kad Kinijos pozicija atspindi Rusijos sukurtus pramanus karui pateisinti – tai kalbos apie Ukrainoje neva veikiančias biologinių tyrimų laboratorijas, kurias reikia sunaikinti, kaltinimai agresija Ukrainos pusei.

„Pripažinkime, tai, ką daro Kinija, nepadaeda“, – kalbėjo ji.

JAV diplomatė taip pat paragino Kiniją liautis taikyti Lietuvai ekonominę spaudimą, kaip ir kitoms Europos kompanijoms, pavyzdžiui, H&M, atkreipė dėmesį į žmogaus ir intelektualinės nuosavybės teisių pažeidimus. **LRT**

JUNGTINĖ KARALYSTĖ IR INDIJA SUSITARĖ DĖL NAUJOS GYNYBOS IR SAUGUMO PARTNERYSTĖS

Jungtinė Karalystė ir Indija susitarė dėl „naujos ir išplėtos“ gynybos ir saugumo partnerystės, balandžio 22 d. viešėdamas Naujajame Delyje sakė britų premjeras Borisas Johnsonas.

Abi šalys turi „bendrą interesą išlaikyti Indijos ir Ramiojo vandenyno regioną atvirą ir laisvą“, jis sakė stovėdamas šalia Indijos ministro pirmininko Narendra Modi.

Naujasis Delis priklauso vadinamajam Ketvertui, kurį taip pat sudaro JAV, Japonija ir Australija. Ši grupė siekia užtikrinti atsvarą vis kategoriskiau veikiančiai Kinijai.

Tačiau Indija nuo Šaltojo karo laikų palaiko glaudžius ryšius su Maskva, kuri Naujajam Deliui tebėra didžiausia karinės technikos ir amunicijos tiekėja. Indija taip pat atsisakė pasmerkti Rusiją už invaziją Ukrainoje.

„Autokratinės prievartos grėsmės dar labiau padidėjo, – atkreipė dėmesį B. Johnsonas. – Todėl mums gyvybiškai svarbu gilinti bendradarbiavimą.“

Anot B. Johnsono, nauja partnerystė yra „dešimtmečius trukiantis įsipareigojimas“. Jis taip pat gyrė ryšius tarp Britanijos, „vienos seniausių demokratijų, ir Indijos, neabejotinai didžiausios demokratijos“. **LRT**

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

1960 Town Dr., Naperville, IL 60565-2029

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

PER ANKSTI NUSIRAMINTI!

Šventos Velykos, Kristaus Prisikėlimo šventė, krikščioniškajame pasaulyje sutinkama kaip vilties triumfas, deja, jau trečius metus iš eilės tą triumfo šventę temdo prislėgta nuotaka ir negera nuojauta. 2020 metais prasidėjusi koronaviruso pandemija pasaulį įspraudė į užsisklendimo ir izoliacijos rėmus, o pandemijai ėmus slopti kilo dar baisesnė neganda – karas. Galbūt šią akimirką nederėtų teigti, kad tai „trečiasis pasaulinis“, visgi požymių yra: nors kariniai veiksmai vyksta tik tarp dviejų valstybių, tačiau juose netiesiogiai dalyvauja daugybė šalių. Dalyvaujame šiame kare ir mes – Lietuva. Ir kito pasirinkimo mes neturime, nes karas Ukrainoje susijęs su mūsų saugumu kaip niekada stipriai. Netikite? Taigi! Vos prieš trejetą mėnesių daugybė autoritetingų žmonių netikėjo, kad putinistinė Rusija, iki šiol slėpusi savo veiklą po separatistų vėliavomis, atvirai pradės karą, puldama Ukrainą. Ukrainos žmonės nustebino pasaulį savo pasiaukojimu ir sugebėjimu kovoti – Kremliaus banditų svajonės per keletą dienų užimti Kyjivą išsisklaidė kaip degančių rusų tankų dūmai. (Niekada nepamiršiu vieno savo kaimyno, vasario pabaigoje vapančio apie Rusijos galybę – neslėpdamas pasitenkinimo jis tvirtino, kad galingiausia pasaulio armija tuoj marširuos Ukrainos sostinės gatvėmis... Ką jis galvoja šandien, nenoriu žinoti, kaip ir sveikintis su juo.) Visgi dūmams išsisklaidžius pamatėme, kad gavęs į dantis rusiškasis grobuonis neatsisakė savo kėslų – sunaikinti Ukrainą, o paskui griebti už gerklės Baltijos šalis ir išsižadėjusias socialistinio lagerio valstybes, pradedant Lenkija. Tad jei šiandien savo kieme nematome rusų tankų, dar nereiškia, kad kremliaus banditai nepaskaičiavo, kiek tų tankų telpa mūsų kieme! Todėl turime nenusiraminti (neva, padėtis stabilizavosi), bet ir toliau pagal savo galimybes remti ukrainiečių kovą: aukoti pinigų ir būtinus daiktus, savanoriauti pabėgėlių registracijos centruose, visai remti bei šelpti Lietuvoje gavusius prieglobstį ukrainiečius. Net mažiausia pagalba kovojančiai Ukrainai yra vinis į rusiškojo agresoriaus karstą. Negalima apsiprasti su apgaulingai nusistovėjusia padėtimi! Juo labiau kad Vakarų šalyse vis mažiau lieka naivuolių, tikinčių, kad su putinistiniais agresoriais galima susitarti gražiau. Žinoma, Kremliaus propaganda nesnaudžia, skleisdama melagienas. Bet ir be Kremliaus pastangų išlenda negražių dalykų, pavyzdžiui, jau pradėjo plisti kalbos apie susiskaldymą tarp Ukrainos politinių autoritetų, tarp kariuomenės ir prezidento ir t. t. Nesuvokiamos tokios kalbos šiuo metu, kai ką tik ukrainiečiai pademonstravo nepaprastą susitelkimą ir vienybę! Tik vienam Kremliui į naudą tokios šnekos! Galų gale ukrainiečiai po karo patys išsiaiškins, o pas mus nėra jokio reikalo šūkauti, kad, girdi, V. Zelenskis laiku nepasirūpino kariuomenę apginkluoti, tai dabar ginklų kaulija, ir t. t. Ir apginklavo, ir pasirūpino, tik bėda ta, kad tai teko daryti jau 8 metus besitęsiančio karo metu, neturint šiltnamio sąlygų, kokiomis gali pasigirti ES ir NATO priklausančios šalys. Na ir tradicinės ginkluotės jau nebeužtenka – prieš agresoriaus raketą reikalingos sudėtingos ir be proto brangios priešraketinės gynybos sistemos. O kad ukrainiečiai nemokės jomis

SUOMIJOS NARYSTĖ NATO BŪTŲ TIK Į NAUDĄ

Dar nepasibaigęs karas prieš Ukrainą jau dabar keičia Europos saugumo sanklodą. Šio žemės drebinimo epicentras yra Helsinkis. Vos prieš metus prie NATO aljanso norėjo prisijungti tik ketvirtadalis suomių, o dabar tokių – trys penktadaliai. Vyriausybės ataskaitos apie „pakitusią saugumo aplinką“ formulotės, vertinant pagal suomių standartus, yra tiesiog svilinančios: „Rusija kelia pavojų visos Europos saugumui ir stabilumui“.

Oficialaus sprendimo laukiama apie vidurvasarį.

Negalima sakyti, kad Suomija kada nors pro pirštus žiūrėjo į gynybę. Jos įžvalgos apie neprognosejamos kaimynės mąstyseną, pagrįstos intensyviais kontaktais ir itin veiksmingu žvalgybos darbu, yra plačiai žinomos. 2012 metais, kai dauguma Vakarų šalių tebebuvo apimtos strateginio snaudulio, Suomija buvo pirmoji Europos valstybė, įsigijusi grėsmingųjų „AGM-158 JASSM“ – radarams nematomų amerikiečių gamybos raketų „oras–žemė“, kurios galėtų būti paleidžiamos iš toli ir smogti į pačią Rusijos gilumą. Vasarį šalis užsakė 64 amerikietiškus naikintuvus F-35, pažangiausius pasaulyje karinius lėktuvus, pagal 8,4 mlrd. eurų vertės sutartį.

Suomijos oro pajėgos beveik kas savaitę dalyvauja bendrose treniruotėse su Norvegija ir NATO nepriklausančia Švedija. Ji yra sudariusi gynybos sutartį su Jungtinėmis Valstijomis, taip pat priklauso britų vadovaujamoms Jungtinėms ekspedicinėms pajėgoms – grupei, sudarytai it dešimties šiaurinių Europos šalių, tu-

naudotis – iš pirmo laužtos kalbos, nes nemažai rusų raketų ukrainiečiams pavyksta numušti ore, galų gale ukrainiečiai patys moka gaminti galingas raketas, ir tai galėtų patvirtinti žmonijos jūreivystės istorijoje jau garsiausio rusų laivo „Moskva“ likimas: gavęs porą ukrainiečių gamybos raketų smūgių Rusijos Juodosios jūros laivyno flagmanas paskendo. (Apskritai ši ukrainiečių operacija įeis į istoriją kaip pavyzdinė: galinga priešraketinė ir priešlėktuvinė gynyba aprūpintas karinis laivas nesugebėjo net pasipriešinti, mat ukrainiečiai laivo priešraketinės gynybos sistemos lokatorius „apgavo“ pasiuntę prie laivo bepiločius „Bairaktarus“, o tada paleido dvi priešlaivines raketas ironišku pavadinimu „Neptun“...)

Iš karto po Velykų putinistinė kariauna pradėjo antrąjį puolimo etapą, sukonzentravusi visas jėgas į Donbasą. Kaip teigiama, šiandien Ukrainoje nėra saugios vietos, rusai stengiasi apšaudyti visą šalį. Neliko nė mažiausių abejonių, kad V. Putinas su savo gauja užsimojo sunaikinti Ukrainą visomis prasmėmis, didesnė Rusijos gyventojų dalis pritaria šiam karui ir žudynėms, o pasaulyje vis aiškiau dėliojasi agresorės Rusijos šalininkų sąrašas ir prieš ją besigrūmiančios Ukrainos draugų gretos, kurių nepalyginamai daugiau.

Kęstutis Šilkūnas

rinčių mobilias karines pajėgas ir panašiai vertinančių Rusiją.

Suomija taip pat praktikuoja fizinį ir psichologinį atsparumą, kurio skubiai reikia mokytis NATO šalims. Ji išlaiko dideles degalų, maisto ir vaistų atsargas. Galioja visuotinis šaukimas į kariuomenę vyrams; jie vėliau reguliariai dalyvauja mokymuose – tai yra didžiausių atsargos pajėgų Europoje pagrindas. Jokia kita šalis negalėtų taip greitai mobilizuoti tiek daug atsargos karių. Prestižiniai trijų savaičių kursai sprendimus priimantiems aukšto rango pareigūnams stiprina sanglaudą ir gebėjimus, praverčiančius ištikus krizėms, pradedant gaivalinėmis nelaimėmis, baigiant su nacionaliniu saugumu susijusiomis nepaprastosiomis situacijomis.

Pavyzdinė švietimo sistema moko vaikus pastebėti dezinformaciją beveik iškart, kai jie pramoksta skaityti. Helsinkyje veikiančios tyrimų centras, remiamas 31 ES ir NATO narės, nuo 2017 metų analizavo „hibridines grėsmes“ – Maskvos pinigų, propagandos, teisinių manevrų, kibernetinių atakų ir kitų šunybių kokteilį.

Pačios Suomijos požiūrio į šiuos reikalus puikiausias pavyzdys atsiskleidė 2018-ųjų rugsėjį. Apsaugoti neskraidymo zonos daugiau kaip 400 pareigūnų, įskaitant specialiųjų pajėgų, pakrančių apsaugos ir karo policijos narius, žvalgybos pareigūnus, mokesčių inspektorius ir kitus, dalyvavo 17-oje reidų, susijusių su „Ariston Helmi“ – rusų vadovaujamu pastatų kompleksu šalies pietvakariiniame salyne. Per didžiausią saugumo operaciją, kada nors surengtą Suomijoje taikos metu, buvo rasta šifruoto palydovinio ryšio įrangos, dideli kiekiai grynųjų pinigų,

taip pat bunkerių, povandeninių įrengimų ir intensyviai naudota sraigtasparnių aikštė.

Galbūt tai buvo piktadarių irštva, tarsi iš filmų apie Džeimsą Bondą, įsikūrusi arti itin svarbios susisiektimo ir ryšių infrastruktūros? Banditų buveinė? Ar karinės žvalgybos bazė? Niekas neatsakys į šį klausimą, kol vyksta policijos tyrimas, kuris atrodo neturintis pabaigos. Visuomenės šurmūlys nebūtų pasitarnavęs jokiam tikslui. Na, o Maskvai pasiūsta privati žinutė buvo aiški ir veiksminga: nerimą keliantys rusų nekilnojamojo turto pirkimai netoli jautrių objektų privalo nedelsiant liautis.

Ši nuostata veikti diskretiškai, bet būti budriems, kyla iš karčios istorinės patirties. Suomija iš Rusijos valdymo ištrūko tik prieš 105 metus, ir dėl to kilo skausmingas pilietinis karas tarp bolševikus palaikiusių „raudonųjų“ ir nacionalistų „baltųjų“. 1939 metais Stalinas pradėjo neišprovokuotą puolimą. Per 105 dienas trukusį Žiemos karą skaičiumi daug mažesnės, bet narsios suomių pajėgos padarė milžiniškų nuostolių prastai vadovaujamiems, neapmokytiems sovietams. Visa tai susišaukia su dabartine Ukrainos kova. Iki pat šių dienų suomia gedi teritorijų, kurias turėjo perleisti.

Dabartinei iš 30 narių sudarytai NATO pažangios, gerai finansuojamos Suomijos ginkluotosios pajėgos būtų idealios. Tarpusavio sąveika jau dabar užtikrinta. Dalijimasis žvalgybos informacija būtų sklandus. Ir yra dar viena gyvybiškai svarbi saugumo delionės detalė. Tarkim (ir tai visai tikėtina), kad svyruojantys švedai pasektų Helsinkio pavyzdžiu. Baltijos jūra tuomet faktiškai taptų NATO ežeru, ir tai smarkiai suvaržytų Rusijos galimybes panaudoti savo karines jūrų ir oro pajėgas prieš Estiją, Latviją ar Lietuvą.

Kremliui drimba įsiūčio putas. V. Putino liokajus Dmitrijus Medvedevas, dabartinis Nacionalinės saugumo tarybos pirmininko pavaduotojas, grasino, kad Rusijos Kaliningrado eksklave bus dislokuoti branduoliniai ir hipergarsiniai ginklai. Kaip pažymėjo kaimyninės Lietuvos prezidentas Gitanas Nausėda, daugelis mano, kad Rusija jau dabar laiko ten branduolines kovines galvutes. Tačiau tai pabrėžia nerimą keliantį įspūdį, jog Kremlius griebiasi branduolinių grasinimų kaskart, vos tik patiria kokių nors nesėkmių.

Rusija turėtų daugiausiai galimybių iškrėsti eibių per

(Nukelta į 4 psl.)

BALTIJOS ŠALIŲ PREMĖJERAI PASIRAŠĖ BENDRĄ PAREIŠKIMĄ DĖL RUSIJOS KARO PRIEŠ UKRAINĄ

Iš kairės: Estijos Ministrė Pirmininkė Kaja Kallas, Latvijos Ministras Pirmininkas Arturas Krišjanis Karinšas ir Lietuvos Ministrė Pirmininkė Ingrida Šimonytė. **LRV**

BENDRAS BALTIJOS VALSTYBIŲ MINISTRŲ PIRMININKŲ PAREIŠKIMAS

Mes, Estijos, Latvijos ir Lietuvos Ministrai Pirmininkai, susitikome Rusijai vykdant neišprovokuotą ir nepateisinamą karinę agresiją prieš Ukrainą. Raginame Rusiją nedelsiant nutraukti agresiją, išvesti savo kariuomenę iš visos Ukrainos teritorijos ir laikytis visų įsipareigojimų pagal tarptautinę teisę, taip pat ir pagal tarptautinę humanitarinę teisę, ir užtikrinti žmogaus teises. Smerkiame barbariškus Rusijos veiksmus,

(Atkelta iš 3 psl.)

SUOMIJOS NARYSTĖ NATO BŪTŲ TIK Į NAUDA

laikotarpį iki Suomijos oficialaus įstojimo į NATO, ypač jeigu Švedija nepasektų jos pavyzdžiu arba jeigu kitos Aljanso narės (galbūt inorin-goji Vengrija) imtųsi trukdyti. Tikėtina, kad sprendžiant šiuos klausimus ateinančiomis savaitėmis bus išvaryta nemažai diplomatinė vagonų.

Strategiškai svarbią padėtį užimančios Alandų salos taip pat gali sukelti keblumų. Kitose Baltijos jūros salose dabar laikomos karinės įgulys, turinčios užkirsti kelią bet kokiems Rusijos triukams. Tačiau Alandų salos tebėra demilitarizuotos pagal Tautų Sąjungos sutartį, 1921 metais pasirašytą Sovietų Sąjungos. Rusija, laikanti šnipų lizdą (pridengtą konsulato pavadinimu) salų sostinėje Marianhaminoje, gali prieštarauti bet kokiems pakeitimams.

Tačiau bet kokie mėginimai žlugdyti Suomijos judėjimą į NATO tik pabrėžtų šio proceso būtinybę. Geranorių veikėjų 1991 metais sveikinta atgimusi Rusija dabar yra apsupta šalių, geriausiu atveju ja nepasitikinčių, o blogiausiu – ją niekinančių. Ir dėl to Rusijos vadai turi kaltinti tik save pačius.

Edwardas Lucasas, Europos politikos analizės centro (CEPA) viceprezidentas

dėl kurių žūsta nekalti žmonės, įskaitant moteris ir vaikus. Kiekviena prarasta gyvybė yra tragedija. Pagrobimai, sulaikymai, kankinimai, seksualinis smurtas ir beatodairiškos žudynės negali būti ir nebus toleruojami bei pamiršti. Remsime tarptautines pastangas fiksuoti ukrainiečių liudijimus siekiant dokumentuoti ir iširti karo nusikaltimus ir galiausiai patraukti atsakingus asmenis baudžiamojo atsakomybėn.

Vieningai palaikome Ukrainą, jos Vyriausybę ir drąsius Ukrainos žmones. Dar kartą pareiškiame, kad tvirtai remiame Ukrainos nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą valstybės ribose, pripažintose tarptautiniu mastu. Ukraina yra priešakinėje linijoje, kovodama už visą Europą ir mūsų bendras vertybes. Mes ir toliau teiksime Ukrainai politinę, finansinę, humanitarinę ir karinę pagalbą. Tą daryti raginame ir savo sąjungininkus bei partnerius. Greitas

sunkiosios ginkluotės pristatymas Ukrainai yra būtinas norint laimėti karą ir užtikrinti taiką Europoje. Ukrainos ateitis – Europos Sąjungoje. Pripažįstame aiškiai Europos perspektyvą Ukrainai siekiant suteikti ES šalies kandidatės statusą.

Rusijos karinė agresija – iššūkis visam euroatlantiniam saugumui. Vienybė, solidarumas ir susitelkimas, kuriuos stiprina ypatingi transatlantiniai ryšiai, išlieka saugumo ir stabilumo kertiniu akmeniu žemyne. Rusijos karo Ukrainoje akivaizdoje dar labiau vertiname nepakeičiamus ir vienas kitą papildančius NATO ir ES veiksmus siekiant stiprinti Europos saugumo architektūrą. NATO išlieka mūsų kolektyvinės gynybos pagrindu ir esminiu konsultacijų bei sprendimų saugumo klausimais forumu. NATO – gynybinis Aljansas, kuris ir toliau sieks taikos, saugumo ir stabilumo visoje euroatlantinėje erdveje.

SIEKIS, KAD NATO PRIEŠAKINIŲ PAJĖGŲ BATALIONAI TAPTŲ BRIGADOMIS

„Lietuva kartu su kitomis NATO rytinio pakraščio valstybėmis siekia, kad NATO priešakinių pajėgų batalionų kovinės grupės būtų sustiprintos iki priešakinių brigadų“, – sako krašto apsaugos ministras **Arvydas Anušauskas**, kuris balandžio 11 d. susitiko su Vokietijos gynybos ministerijos parlamentiniu valstybės sekretoriumi **Thomasu Hitschleriu**.

Susitikimo metu aptarta saugumo situacija ir pasikeitęs grėsmių suvokimas karo Ukrainoje kontekste. Ministras padėkojo Vokietijai už lyderystę NATO priešakinių pajėgų bataliono kovinėje grupėje Rukloje bei dvišalius santykius. A. Anušauskas akcentavo šių santykių svarbą Lietuvos saugumui ir gynybai bei pabrėžė, kad NATO

priešakinės gynybos koncepcijos įgyvendinimas yra Lietuvos prioritetas.

„Įtvirtinant NATO priešakinės gynybos koncepciją, Vokietijos vadovaujama kovinė grupė Rukloje yra puikus pagrindas tolesniam stiprinimui. Atsižvelgdami į puikų Vokietijos ir Lietuvos bendradarbiavimą, būtume dėkingi, jei Vokietija vadovautų Lietuvoje ir NATO priešakinei brigadai. Mes esame pasirengę investuoti tiek, kiek reikės, ir padaryti viską, ką reikia, kad priimtuose papildomas sąjungininkų pajėgas“, – sakė ministras.

Nuo 2017 metų Lietuvoje dislokuojamai NATO priešakinių pajėgų bataliono kovinei grupei Vokietija ne tik vadovauja, bet ir skiria didžiausią karių skaičių. Šiuo metu

Artėjančiame NATO viršūnių susitikime Madride sieksime patvirtinti naują NATO strateginę koncepciją ir sustiprinti NATO atgrasomąją ir gynybinę poziciją bei NATO Rytinį flangą ilgalaikėje perspektyvoje. Siekiant užkirsti kelią bet kokioms agresijos formoms, Baltijos valstybėse būtina užtikrinti šiuolaikišką priešakinės gynybos poziciją. Tam reikės didesnių čia dislokuotų sausumos, oro ir jūrų pajėgų. Nuolatinis sąjungininkų pajėgų buvimas Baltijos valstybėse turėtų būti kuriamas aplink tris kovai parengtas divizijas – po vieną diviziją kiekvienai iš Baltijos valstybių, kurioms pavesta vykdyti kolektyvinės gynybos operacijas ir kurios gali integruoti vietines nacionalines gynybos pajėgas. Kiekviena divizija turėtų turėti dislokuotą priešakinę kovinės parengties Sąjungininkų brigadą, paremtą NATO priešakinių pajėgų bataliono kovine grupe, su visais reikalingais pajėgumais. Esame įsipareigoję nuosekliai didinti savo nacionalinius gynybos biudžetus bent iki 2,5 % BVP. Papildomas finansavimas palengvins spartesnę pajėgumų stiprinimą daugumoje svarbiausių sričių, taip pat ir bendruose Baltijos valstybių projektuose.

Ir toliau dirbsime išvien stiprindami mūsų šalių saugumą. Bendras darbas stiprinant pajėgumus, planuojant gynybą ir vykdant mokymus užtikrina, kad būsime pasirengę ir gebėsime apginti Baltijos valstybes, jeigu to prireiktų ir kai to prireiks. Ir toliau bendradarbiausime vykdydami reaktyvinių salvinės ugnies sistemų (RSUS) viešąjį pirkimą ir ieškosime kitų būdų, kaip labiau koordinuoti savo veiksmus pajėgumų stip-

rinimo srityje. Drauge užtikrinsime, kad turime nustatytą tinkamą bendrą procedūrų tvarką, kaip tiekti karinę ir nekarinę pagalbą vieni kitiems arba kelioms Baltijos valstybėms jų prašymu. Drauge sumažinsime galimybių priešui naudotis mūsų gynybos sistemos spragomis tiek taikos, tiek krizės, tiek karo metu.

Be to, susiduriame su daugybe nekonvencinių grėsmių, konkrečiai su hibridinėmis grėsmėmis, tokiomis kaip kibernetiniai išpuoliai, manipuliavimo informacija kampanijos, išorinis kišimasis, žvalgybos operacijos, teisės karas ir ekonominis spaudimas. Mūsų priešai griebiasi šių taktikų mėgindami suskaldyti mūsų visuomenes ir pakirsti mūsų ryžtą. Turime būti pasirengę susidurti su įvairiausiomis grėsmėmis, todėl dirbsime tiek pavieniui, tiek drauge, tiek NATO ir ES lygmeniu, kad sutvirtintume savo atsparumą ir gebėjimą tiek užkirsti kelią bet kokiam išpuoliui, ir kinetiniam, ir nekinetiniam, tiek nuo jo atsigauti.

Kiekviena valstybė turi teisę rinktis savo saugumo priemones nesikišant užsienio jėgoms. NATO durys turi likti atviros. Tolesnio bendradarbiavimo stiprinimas su bendraminčiais partneriais, pavyzdžiui, Suomija ir Švedija, kurios susiduria su tokiais pačiais iššūkiais ir taip pat vertina grėsmes kaip mes, ir toliau bus ta darbo sritis, kuriai teiksime pirmenybę.

Kaja Kallas, Estijos Respublikos Ministrė Pirmininkė
Krišjānis Kariņš, Latvijos Respublikos Ministras Pirmininkas

Ingrida Šimonytė, Lietuvos Respublikos Ministrė Pirmininkė

Rukloje tarnauja apie 1600 sąjungininkų karių, iš kurių apie 1000 yra skyrusi būtent Vokietija, kuri reaguojant į pasikeitusią saugumo situaciją atsiuntė į Lietuvą ne tik papildomus karius, bet ir papildomą karinę techniką,

įskaitant trumpojo nuotolio oro gynybos sistemą „Ozelot“.

NATO sprendimai dėl priešakinės gynybos pritaikymo bei jos įgyvendinimo bus priimami NATO viršūnių susitikime Madride.

LR KAM

Thomas Hitschleris ir Arvydas Anušauskas. **LR KAM**

VOKIETIJA YRA PASIRUOŠUSI REIKŠMINGAI PRISIDĖTI PRIE NATO PAJĖGŲ DIDINIMO LIETUVOJE IKI BRIGADOS

Vokietijos užsienio reikalų ministrė Annalena Baerbock ir Lietuvos užsienio reikalų ministras Gabrielius Landsbergis. **LR URM**

Balandžio 22 dieną užsienio reikalų ministras **Gabrielius Landsbergis** susitiko su Vokietijos užsienio reikalų ministre **Annalena Baerbock**, kuri lankėsi Lietuvoje su oficialiu vizitu. Ministras

susitikimo metu aptarė dvišalį Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimą, Rusijos karą Ukrainoje, saugumo situaciją regione, visokeriopą pagalbą Ukrainai, NATO Rytinio flango gynybinių pajėgumų stip-

rinimo būtinybę, santykius su Kinija.

Ministras pabrėžė, kad vertina Vokietiją kaip patikimą strateginę partnerę ir padėkojo už jos solidarumą ir svarų indėlį, stiprinant Lietuvos ir NATO rytinės sienos saugumą bei priimtą lyderystę, vadovaujant NATO priešakinių pajėgų batalionui Lietuvoje.

Pasak G. Landsbergio, savalaikis Vokietijos sprendimas dislokuoti papildomas karines pajėgas Lietuvoje yra aiški vienybės ir solidarumo žinia visos NATO vardu. „Šiandien išgirdu svarbiausią žinią Lietuvai ir visam regionui – Vokietija yra pasiruošusi reikšmingai prisidėti prie NATO pajėgų didinimo Lietuvoje iki brigados“, – komentavo ministras. **LR URM**

INTERNETO TINKLALAPYJE HIBRIDINEATAKA.LRV.LT – NETEISĖTOS MIGRACIJOS KRIZĖS APŽVALGA

Lietuvos Vidaus reikalų ministerija sukūrė interneto svetainę hibridineataka.lrv.lt, skirtą neteisėtoms migracijos krizės apžvalgai ir su šia krize susijusių naujienų sklaidai. Čia vienoje vietoje lietuvių, anglų ir rusų kalbomis bus galima rasti Baltarusijos režimo prieš Lietuvą organizuotos hibridinės atakos ir migracijos krizės valdymo chronologiją, taip pat vidaus reikalų sistemos pareigūnų bei jiems talkinusios Lietuvos šalių sąjungos įrašytą vaizdo medžiagą iš Lietuvos–Baltarusijos pasienio bei migrantų apgyvendinimo centrų.

Tinklapis hibridineataka.lrv.lt bus nuolat papildomas su migrantų krizės valdymu bei įvykiais pasienyje susijusiomis naujienomis ir vaizdais. Gerėjant orams, Lietuvos ir Baltarusijos pasienyje vėl stebimas augantis neteisėtų migrantų bandymų kirsti sieną skaičius, todėl grėsmė visuomenės rimčiai ir nacionaliniam saugumui neišnyko, t. y. Baltarusijos režimo organizuota hibridinė ataka nėra baigta, ekstremalioji situacija pratęsta. Be to, regione daugėja geopolitinių įtampų.

Lietuva nuolat patiria ir informacinių atakų: dezinformacija ir melagingomis naujienomis, sufabrikuotais vaizdais Baltarusija siekia sukelti dar daugiau sumaišties, menkinti Lietuvos pareigūnus ir sėti nepasitikėjimą mūsų institucijomis.

Tikimasi, kad šis interneto puslapis bus ne tik patogus įrankis Lietuvos ir užsienio žiniasklaidos atstovams, rengiantiems reportažus apie migracijos krizę ir padėti prie

Neteisėtai atvykę migrantai bendrauja su žiniasklaidos atstovais. **LR VRM**

Europos Sąjungos išorės sienos, bet pasitarus ir kovoje su priešiška propaganda, paneigiant dezinformaciją ir Baltarusijos režimo kuriamas melagingas žinias.

Vaizdo medžiagos archyvas suskirstytas temomis, todėl iš jo nuotraukas ir vaizdo įrašus galima lengvai atsisiųsti.

Iš įamžintų vaizdų matyti Baltarusijos pareigūnų veiksmai prieš migrantus, pačių migrantų liudijimai, Lietuvos pasieniečių darbas, nevyriausybinė organizacijų pagalba neteisėtai sieną kirtusiems užsieniečiams ir kiti įvykiai prie pasienio su Baltarusija.

Puslapyje taip pat paskelbta migracijos krizės valdymo chronologija – išdėstyti Vidaus ir Užsienio reikalų ministerijų, Valstybės sienos apsaugos tarnybos, Migracijos departamento, Vyriausybės, Seimo ir nevyriausybinių organizacijų veiksmai, siekiant atremti hibridinę ataką.

Nuo praėjusių metų pradžios į Lietuvą iš Baltarusijos neteisėtai pateko 4 382 migrantai. Nuo 2021 m. rugpjūčio mėnesio pradžios, kai pasienyje buvo pradėta tai-

kyti apgrėžimo politika, į šalį neįleista arti 10 000 asmenų. Migracijos departamentas išnagrinėjo neteisėtai į Lietuvą iš Baltarusijos patekusių migrantų prieglobsčio prašymus – prieglobstis suteiktas 123 užsieniečiams, o kitų laukia grąžinimas į kilmės šalį arba jie jau grąžinti.

Lietuvoje lankėsi aukščiausi Europos Sąjungos pareigūnai – Europos Komisijos Pirmininkė Ursula von der Leyen, Europos Komisijos vicepirmininkas Margaritis Schinas ir vidaus reikalų komisarė Ylva Johansson pripažino, kad Lietuva, Latvija ir Lenkija, o kartu ir visa Europos Sąjunga susidūrė su nedemokratinio Baltarusijos režimo organizuota hibridine ataka.

Siekdama atremti hibridinę ataką, Vidaus reikalų ministerija skubiai parengė svarbius įstatymus, per itin trumpą laiką išsprendė migrantų apgyvendinimo problemą. Valstybės lėšomis pradėtas įrengti fizinis barjeras – šiuo metu pasienyje su Baltarusija jau pastatyta maždaug 300 km koncertinos ir beveik 200 km tvoros.

LR VRM

PASAUŠIS IR LIETUVA

Lietuvos ambasados Maskvoje laikinoji vadovė **Virginija Umbrasienė** balandžio 21 dieną buvo iškviesta į Rusijos užsienio reikalų ministeriją ir informuota apie Rusijos sprendimą atšaukti leidimą veikti Lietuvos generaliniam konsulatui Sankt Peterburge. Visi generalinio konsulato darbuotojai su šeimomis turi palikti Rusijos teritoriją per 15 dienų.

Balandžio 20 d. tarptautinėje konferencijoje „Networking on Sustainable Security in the Dynamic Environment“ buvo pristatyti pirminiai projekto „Nacionalinės informacinio poveikio atpažinimo ir analizės ekosistemos (NAAS) sukūrimas“ rezultatai. NAAS projekto kuriamas unikalus kovos su dezinformacija įrankis bus vienas pirmųjų Europos Sąjungoje (ES). Jo kūrimo iššūkius ir atradimus konferencijoje pristatė trys komandos: UAB „Elsis Pro“ su UAB „Tilde informacinės technologijos“, Vytauto Didžiojo universitetas su TNO bei Kauno technologijos universitetas su CERTH.

Lietuvos krašto apsaugos ministras Arvydas Anušauskas, susitikęs balandžio 8 d. su Islandijos užsienio reikalų ministru **Thórdís Kolbrún Reykfjörð Gylfadóttir**, aptarė saugumo situaciją Rusijos agresijos prieš Ukrainą kontekste, paramos Ukrainai galimybes, būtinybę stiprinti NATO rytinį flangą.

Modernizuodama kariuomenę ir įsigydama ginkluotę ir techniką Lietuva daugiausiai bendradarbiauja su savo strateginėmis partnerėmis JAV ir Vokietija. Per pastaruosius keletą metų Lietuvos kariuomenė su JAV vykdė pirkimų už 0,5 mlrd. eurų, Vokietija – beveik už 1 mlrd. Eurų. Rusijai pradėjus karą prieš Ukrainą, pasikeitusi geopolitinė situacija ir padidintas gynybos biudžetas iki 2,52 proc. BVP paspartino krašto apsaugos sistemos įsigijimų procesą. Artimiausiu metu planuojama sudaryti sutartis ir pradėti įsigijimų procedūras su kiekviena iš šių šalių dar už daugiau nei po 1 mlrd. eurų iki 2027 m.

Lietuvos ambasada Čekijoje surengė padėkos renginį Lietuvoje tarnavusiems čekų kariams. „Mums svarbus kiekvieno kario indėlis, ir kiekvienam iš jūsų esame asmeniškai dėkingi“, – sakė Lietuvos ambasadorius Čekijoje Laimonas Talat-Kelpša. Ambasadorius pažymėjo, kad tai puiki proga ne tik stiprinti ryšius su Lietuva, bet ir kalbėti apie būtinybę stiprinti NATO Rytinio flango kolektyvinę gynybą. Už tarnybą NATO oro policijos misijoje ir NATO priešakinių pajėgų batalione čekų kariams taip pat padėjo Lietuvos kariuomenės vadas **Valdemaras Rupšys** bei Čekijos kariuomenės vadas **Alešas Opata**. Iš viso NATO misijose Lietuvoje jau tarnavo 1 tūkst. čekų karių. Nuo balandžio 1 dienos Čekijos karinės oro pajėgos šešiams mėnesiams Baltijos šalyse perėmė NATO oro policijos funkcijas.

Balandžio 19 dieną Jungtinių Tautų (JT) Saugumo tarybos posėdyje, skirtame taikos ir saugumo palaikymo Ukrainoje bei bėgančių nuo karo ir šalies viduje perkeltųjų asmenų klausimais, perskaitytas bendras Lietuvos, Latvijos ir Estijos pareiškimas dėl Rusijos vykdomos agresijos. Baltijos šalys pažymėjo, kad Rusijos agresija vykdoma su cinišku abejingumu humanitarinėms pasekmėms Ukrainai ir pasauliui – griaujami Ukrainos miestai, tūkstančiai žuvusiųjų ir sužeistųjų, augantis nuo karo bėgančių ukrainiečių skaičius, iš kurių dauguma yra moterys ir vaikai. Pareiškime pabrėžiama, kad Rusija privalo nedelsiant suteikti visišką, saugią ir netrukdomą humanitarinės pagalbos prieigą, atidaryti humanitarinius koridorius žmonėms, norintiems išvykti pasirinkta kryptimi iš Rusijos kariuomenės apgultų miestų.

Balandžio 14 dieną viename didžiausių Japonijos meno festivalių – Setouchi meno trienalėje – atidaryta ir dviejų lietuvių dailininko **Stasio Eidrigevičiaus** darbų „Kartu“ ir „Draugai“ ekspozicija. Festivalio atidarymo dalyvius pasveikino Lietuvos ambasados Japonijoje laikinasis reikalų patikėtinis Algimantas Misevičius, kviesdamas megti glaudesnius kultūrinius ryšius tarp Lietuvos ir Japonijos. A. Misevičius su Meno trienalės organizatoriais taip pat aptarė galimybes Lietuvos menininkams dalyvauti šiame meno festivalyje Japonijoje. Taip pat su Japonijos Kagavos prefektūros gubernatoriumi **K. Hamada** ir Takamatsu miesto meru **H. Onishi** A. Misevičius aptarė dvišalių ryšių plėtojimo perspektyvas.

Balandžio 13 dieną Lietuvos užsienio reikalų ministras **Gabrielius Landsbergis** ir Lietuvos finansų ministrė **Gintarė Skaistė** kreipėsi į didžiojo septyneto (G7) valstybių finansų ir užsienio reikalų ministrus, ragindami nedelsiant neterminuoti suspenduoti karą Ukrainoje vykdančios Rusijos ir jos sąjungininkės Baltarusijos narystę tarptautinėse finansinėse institucijose, įskaitant Tarptautinį valiutos fondą (TVF) ir Pasaulio banko grupę (PBG).

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

JAV KONGRESMENAS RYAN REMIA UKRAINĄ

Klivlando miesto tarybos narys Michael Polensek; LB atstovas dr. V. Stankus; JAV kongresmenas Tim Ryan; ukrainiečių koordinatorių Andy Fedynsky.

Autoriaus nuotr.

Klivlando miesto tarybos narys Michael Polensek, slovėnų kilmės senas lietuvių draugas, ir Ukrainiečių archyvų direktorius bei koordinatorių Andy Fedynsky pakvietė dr. Viktorą Stankų, kaip Lietuvių bendruomenės atstovą, dalyvauti ukrainiečių velykinėje šventėje Šventosios Pokrova šventyklos patalpose ir susitikus su JAV kongresmenu Tim Ryan iš Youngtown, OH, pasitarti, kad jis aktyviai JAV kongrese užstotų Ukrainą. Taip pat patikinti jį, kad Ukrainą remia daug tautybių.

M. Polensek ir A. Fedynsky prašė dr. Stankaus įteikti medžiagą, apibūdinančią, kaip lietuviai ir kitos tautybės remia Ukrainą jos nelaimės valandą, Rusijai ją nuožmiai užpuolus. Kongresmeniui Ryan buvo įteikti kelių straipsnių

nuorašai (spausdintų „Dirva“, „Draugas“ laikraščiuose) kaip lietuviai ir kitų tautybių žmonės remia Ukrainą. Vėliausias straipsnis „Drauge“ - „Senatorius R. Portman išvien su Ohio lietuviais“, kur aprašyta, kaip ukrainiečių ir lietuvių vadovai, kitų tautybių atstovai bendrauja Ukrainos labui. Ir istoriniai priminimai, kaip senatoriui Rob Portman padėjo lietuviai, Tautybių Sąjūdis - *Nationalities Movement* - įsteigtas buvusio Klivlando mero Ralph Perk, ginti Ukrainos suverenitetą JAV senate. Perduota (kongresmeniui Ryan) ir santrauka angliškai.

Michael Polensek pranešė, kad ukrainiečių organizacijoms, tokioms kaip *Cleveland Maidan Association*, kuri teikia pagalbą Ukrainai jau aštuonerius metus, ir jos pirminin-

kei Galyna Zadko prašant, miestas teiks humanitarinę pagalbą Ukrainai; o ukrainiečių aktyvistų pirmininkei Rehina Savchuk prašant, M. Polensek prašys Klivlando miesto apsaugos *Safety director* perduoti Ukrainai miesto policijos atsarginius šalmus, neperšaukamas liemenes, kitų reikmenų.

V. Putinas nuožmiai naikina nekaltus ukrainiečius gyventojus, tikrą genocidą įvykdė mieste Bucha, rusai griaua ligonines, mokyklas, kur žūva vaikai, bet baisiausia, kad rusų kareiviai ukrainiečius vaikus naudoja kaip „gyvuosius skydus“. Tai itin svarbu, kad kongresmenas Tim Ryan užstotų Ukrainą

JAV kongreso Atstovų rūmuose. Jisai kandidatuos į senatoriaus Rob Portman postą, kuris jo kadencijai pasibaigus ketina kandidatuoti į JAV prezidentus. (Kongresmeniui Ryan padarė didelį įspūdį senatoriaus Rob Portman pilno puslapio reklama („Dirva“, 2016 m. spalio 18 d.), įvardinta „Rob Portman Stands Strong With Lithuania - Rob Portman stipriai stoja už Lietuvą“)

Ir tarp kitų pareiškimų – jis aktyviai agituoja, kad JAV teiktų Ukrainai mirtinus (*lethal*) ginklus apsiginti.

Dr. Viktoras Stankus, JAV LB Ohio apygardos vicepirmininkas,

„Dirvos“ inf.

Ukrainiečių aktyvistų valdyba: narė Slava Lysyj, pirmininkė Rehina Savchuk, Klivlando miesto tarybos narys Michael Polensek (laiko pageidaujimų reikmenų Ukrainai sąrašą).

UKRAINOS VERSLUI LIETUVA GALI TAPTI TRAMPLINU GRĮŽIMUI Į ES RINKĄ

Lietuvos Ekonomikos ir inovacijų ministrė Aušrinė Armonaitė kolegų iš Ukrainos kvietimu balandžio 15 d. lankėsi Kijeve, kur su Ukrainos ministro pirmininko pirmąją pavaduotoja, ekono-

mikos ministre Julija Svyrydenko ir ministro pirmininko pavaduotoju, skaitmeninės transformacijos ministru Michailu Fiodorovu aptarė būdus kaip išlaikyti dvišalę prekybą.

„Lietuvoje turi atsirasti daugiau ukrainietišku prekių, taip kiekvienas galėtumėme tiesiogiai prisidėti prie Ukrainos ekonomikos stiprinimo. Todėl svarbu užtikrinti Ukrainos verslui būtinų žaliavų tiekimą ir jų prekių eksportą. Privalome aktyviau išnaudoti Klaipėdos uosto ir mūsų vežėjų potencialą. Mūsų šalis pasiruošusi prisidėti prie Ukrainos atkūrimo ir tapti jos verslo tramplinu grįžimui į Europos Sąjungos rinką“, – sakė ekonomikos ir inovacijų ministrė.

A. Armonaitė kolegoms taip pat pristatė, kokią pagalbą Lietuvoje gauna Ukrainos verslai ir gyventojai. Artimiausiu metu į Lietuvą

iš Ukrainos laikinai persikeliantys verslai jau galės gauti lengvatines paskolas. Be to, Lietuva sudarė galimybes nuotoliniu būdu mūsų šalyje dirbantiems ukrainiečiams ir toliau mokesčius mokėti Ukrainai. Pabėgėliams iš Ukrainos Lietuvoje sudarytos galimybės pradėti dirbti iškart po registracijos Migracijos departamente. Šiuo metu jau dirba apie 5 000 žmonių.

Ukraina sėkmingai atlaiko Rusijos kibernetines atakas, pakankamai sėkmingai veikia daugelis valstybės paslaugų, todėl Lietuva ir iš šios patirties turės gerą galimybę pasimokyti stiprinti savo nacionalinį saugumą.

Ekonomikos ir inovacijų ministerija pagalbą Ukrainai teikia ir skaitmenizavimo srityje. Kartu su partneriais Europos Sąjungoje tiekiamą būtinąją interneto infrastruktūrą užtikrinanti įranga, o Registrų centras Ukrainai jau perdavė reikalingą įrangą

duomenų saugumui užtikrinti.

„Ukrainos duomenų saugumas yra kaip niekad svarbus, nes yra vienas iš Rusijos taikinių. Turime dalytis ne tik reikiama infrastruktūra, bet ir žiniomis. Mūsų ir Ukrainos ekspertų mainų programa galėtų stipriai pagerinti abiejų šalių kibernetinį saugumą“, – pridūrė ministrė.

Ekonomikos ir inovacijų ministrė vizito metu taip pat apsilankys nuo karo nukentėjusių moterų ir vaikų centre, susitiks su Ukrainoje dirbančiais savanoriais.

Ministrė vos prasidėjus karui paragino Lietuvos verslo įmones išeiti iš Rusijos ir Baltarusijos ir nustoti remti šių šalių ekonomikas savo mokesčiais. Lietuvos verslo bendruomenė kaip niekada vieninga Rusijos pradėto karo prieš Ukrainą akivaizdoje. Per įvairias iniciatyvas Lietuvos verslas Ukrainai paaukavo mažiausiai 50 mln. eurų.

LR EIM

Lietuvos Ekonomikos ir inovacijų ministrė Aušrinė Armonaitė kolegų iš Ukrainos kvietimu balandžio 15 d. lankėsi Kijeve, kur su Ukrainos ministro pirmininko pirmąją pavaduotoja, ekonomikos ministre Julija Svyrydenko ir ministro pirmininko pavaduotoju, skaitmeninės transformacijos ministru Michailu Fiodorovu aptarė būdus kaip išlaikyti dvišalę prekybą.

LR EIM

LITUANISTINIO ŠVIETIMO SPINDULIAI MINEAPOLYJE

Martyno Mažvydo lituanistinė mokykla daugiau nei dvidešimt metų veikia Minesotos valstijoje, didžiausiame mieste Mineapolyje. Šeimos iš visų miesto pusių važiuoja keliais lyg saulės spinduliais į miesto centrą, prie gražaus *Minnehaha* (indėnų kalba reiškiančio kvatojančio) krioklio parko mokyti lietuvių kalbos ir kultūros. Mokyklos židinio ugnelė užsidegė 1999 m. ir dėka aktyvių mokyklos mokytojų ir pastaruosius beveik 10 metų jų vadovės Vilmos Alkhas ji vis rusena ir auga.

Lietuvybės šaknys Minesotoje labai stiprios. O kaip pavyksta jas tokias išlaikyti? Apie lituanistinės mokyklos veiklą Mineapolyje dalinasi jos vadovė Vilma Alkhas ir mokyklos bendruomenė.

Savo gyvavimo pradžioje mokykla veikė du kartus per mėnesį būrelių, žaidimų principu. Dabar, daugiau nei dešimt metų, nusistovėjo mokymo programos, tradicinių švenčių kalendorius. Mokyklos bendruomenė didžiuojasi – mokslai nenutrūko nuo pat įsikūrimo.

Visi mokyklėlę lankantys vaikai gimė Amerikoje. Daugelis jų yra iš mišrių kultūrų šeimų. Dviejų, trijų kalbų mokėjimas šiose šeimose yra labai vertinamas. Apie trisdešimt vaikų nuo 4 iki 13 m. kiekvienais mokslo metais dalyvauja mokyklos veiklose kiekvieną šeštadienį. Moksi lietuvių kalbos, istorijos, muzikos, tautodailės, tautinių šokių. Mokytojų Kristinos P., Kristinos S., Kristinos L., Ingridos, Margaritos, Vilmos pasišventimas laiko visą mokyklą. Kiekviena jų yra savo srities specialistė – pedagogikos, medicinos, filologijos, finansų. Ugdymo procesą įvairaus išsilavinimo mokytojos itin praturtina. Šioje mokykloje Kristina Liaugaudaitė Howland mokytoja dirba daugiau nei 13 metų. Ji pati mokėsi lituanistinėje mokykloje Čikagoje ir yra labai geras pavyzdys visiems, kaip

išlaikyti lietuviybę gyvenant toli nuo Lietuvos.

Ne tik vaikus mokykla motyvuoja ateiti mokytis lietuvių kalbos, bet ir suaugusiuosius. Vaikystėje Erikas neturėjo galimybės lankyti lituanistinės mokyklos. Dviejų mažamečių vaikų tėtis iš savo senelio paveldėjo lietuvišką pavardę Adomaitis. Praėjusiais metais susisieki su mokykla ir dabar kartu su vyresniųjų klasių vaikais kiekvieną šeštadienį dalyvauja pamokose, sąžiningai ruošia namų darbus, šoka tautinius šokius suaugusiųjų grupėje. Jis niekada nėra buvęs Lietuvoje, tačiau labai domisi savo šeimos šaknimis. Tarp vyresniųjų lietuvių atsirado ir daugiau norinčių mokytis lietuvių kalbos, tad nuo kitų mokslo metų planuojama vėl atidaryti suaugusiųjų

Martyno Mažvydo lituanistinės mokyklos mokytojos Ingrida, Margarita, Kristina P., Vilma, Kristina L., Kristina S.

Autorės nuotr.

pasirodo Minesotos lietuvių bendruomenės šventėse, taip pat ir už mokyklos ribų. Vaikai yra šokę Minesotos tautų

nuo lituanistinės mokyklos. Mokyklėlės mokinė Medeina kartu su šeima gyvena Pietų Dakotoje. Kartu su mama

pravesti tautodailės pamokas taip pat nuotoliniu būdu.

Tobulėjančios technologijos, įdomios edukacinės programos turtina mokyklos bendruomenę. Pačios mokytojos turi galimybę semtis naujų žinių ir tobulėti. Vaikai visuomet dalyvauja JAV Švietimo tarybos organizuojamuose piešinių konkursuose, tarptautiniuose koncertuose. Šeimoms labai patinka ir įdomu pačios M. Mažvydo lituanistinės mokyklos rengiamos teminės edukacinės programos, šventės. Šiais mokslo metais Rudenėlio šventėje buvo kalbama apie duoną, kalėdinis renginys buvo susietas su advento papročių pristatymu. Apie gimtinės grožį, lietuvių meilę ir pagarbą Lietuvai apdainuota Nepriklausomybės dienai skirtame renginyje.

Minesotoje daug miškų, labai derlingos žemės, daug lietaus. Šeimos mėgsta grybauti, uogauti – dažnos dovanos vieni kitiems tampa grybai ir uogienės. Yra šeimų, kurios bites augina, kiekvienas turi pas save vietinio lietuviško medaus. Visi nekantrauja, kada artimiausiu metu turės susitikimą su lietuviu bitininku.

Mokykla veikia *Minnehaha UNITED Methodist Church* patalpose. Prie bažnyčios ant medinio stulpelio greta kitų kalbų pasitinka ir atsiveikina įamžinti lietuviški žodžiai „Tebūnie pasaulyje taika“. Mokykla nuo 2019 m. šioje bažnyčioje nuomoja patalpas. Per trumpą laikotarpį tarp dviejų bendruomenių užsimezgė graži draugystė ir bendradarbiavimas, kartu švenčiamos šventės. O svarbiausia, kad vaikams patinka klasės, jie gerai jaučiasi ir kiekvieną šeštadienį noriai sugrįžta į lietuvišką Martyno Mažvydo lituanistinę mokyklą Minesotoje.

Edukologė Aura Juškevičienė

2021-2022 m. Martyno Mažvydo lituanistinė mokykla.

Autorės nuotr.

klasę.

Vaikams labiausiai patinkanti pamoka – tautiniai šokiai, nes, kaip juokauja Vilma Alkhas, čia nereikia daug kalbėti. Ir tuo pačiu smagu judėti, pasikrauti geros energijos šokio žingsniu. Labai pasikeitė mokyklos atmosfera, kuomet buvo įkurta vaikų tautinių šokių grupė „Vėjas“. Visi mokyklos mokiniai nuo 7 iki 12 m. ją aktyviai lanko. Vaikai dar nuo 4 m. pradeda šokti, eiti ratelius ir, prisijungus prie šokių grupės, nekykla jokių problemų. „Vėjas“

festivalyje ir kituose renginiuose.

Pradėjus šokti vaikams, prie šokių prisijungė tėvai, o vėliau ir kiti lietuvių bendruomenės nariai, suaugusieji, susibūrė į šokių grupę „Pūga“. Pavadinimai gimė atsižvelgus į Minesotos šaltą žiemą klimatą. Šokių pamokas veda Kristina Satkevičiūtė, pati buvusi aktyvi šokėja nuo pat mažų dienų, praleistų Lietuvoje. Šiuo metu vyksta itin aktyvios šokių repetitijos. Abu kolektyvai šiais metais, liepos mėnesį, dalyvaus XVI lietuvių tautinių šokių šventėje, vyksiančioje Filadelfijoje.

Per pastaruosius metus mokyklos bendruomenė išmoko aktyviau naudotis technologijomis. Su jomis atsirado galimybė prijungti į lituanistinio ugdymo procesą vaikus, kurie gyvena toli

ieškojo arčiausiai esančios lietuviškos mokyklos, ir tai buvo Mineapolis. Medeina mokyklos veiklose kartu su visais vaikais dalyvauja nuotoliniu būdu. Vaikai labai laukia, kada su klasės drauge galės pasimatyti gyvai.

„Vienas kitą palaikydami, mūsų maža mokyklos bendruomenė geba spręsti problemas. Vienas didžiausių iššūkių, su kuo daugelis lituanistinių mokyklų susiduria, kaip rasti mokytojų specialistų, ypatingai, muzikos, tautodailės, kurios lituanistinėse mokyklose ypatingai svarbios“, – pasakoja mokyklos direktorė Vilma Alkhas. Džiugu, kai dabartinė muzikos mokytoja Justė atsiliepė į mokyklos skelbimą ir pati, gyvendama Lietuvoje, Minesotoje antrus mokslo metus mokiniams veda muzikos pamokas nuotoliniu būdu. Daug liuanistinei mokyklai duoda dalyvavimas įvairiuose mokytojų susitikimuose. Viename iš jų, Dainavos stovykloje, gimė draugystė su tautodailininke Indre. Ji kartas nuo karto padeda mokytojoms

Švenčiame Laisvę!

Autorės nuotr.

LIETUVOS SEIMO UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETO DARBOTVARKĖJE – RUSIJOJE IR BALTARUSIJOJE GYVENANČIŲ LIETUVIŲ PADĖTIS IR PARAMA JIEMS

Seimo Užsienio reikalų komitetas balandžio 20 d. surengė uždara posėdį dėl paramos Rusijoje ir Baltarusijoje gyvenantiems lietuviams.

Po posėdžio Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkė Laima Liucija Andriekienė pažymėjo, kad „tūkstaniai Lietuvos Respublikos piliečių ir lietuvių kilmės asmenų gyvena Rusijos Federacijoje ir Baltarusijoje. Putino karo prieš taikią Ukrainą kontekste mes ypač atidžiai stebime ir analizuojame mūsų piliečių ir tautiečių padėtį Rusijoje ir Baltarusijoje. Lietuviai, kur jie begyventų, yra globalios Lietuvos dalis, su visomis iš to kylančiomis pasekmėmis. Turime užtikrinti, kad reikalui esant mūsų piliečiai sulauktų operatyvios mūsų valstybės institucijų pa-

Lietuvos vėliava.

E. Blaževič/LRT nuotr.

galbos.”

Posėdžio metu tarp kitų buvo aptarti lituanistinio švietimo ir tautinės kultūros išlaidų Rusijoje ir Baltarusijoje aspektai, mūsų tautiečių grįžimo į Lietuvą klausimai.

„Reiškiamo protestą prieš Rusijos ir Baltarusijos valdžių

veiksnius, labai suvaržančius Lietuvos piliečių ir lietuvių kilmės asmenų, gyvenančių tose šalyse, galimybes puoselėti savo gimtąją kalbą ir kultūrą. Todėl turime rasti būdų ir priemonių, padėsiančių išsaugoti tai, ką Lietuva etniniuose kraštuose švieti-

mo ir kultūros srityse sukūrė per atkurtos nepriklausomos Lietuvos valstybės trisdešimtmetį,” – pabrėžė užsienio reikalų viceministras Egidijus Meilūnas.

„Turime ir toliau dėti visas pastangas, kad Rusijoje gyvenantiems mūsų tautiečiams būtų sudaromos galimybės puoselėti švietimą lietuvių kalba, plėtoti kultūrą, užtikrinti socialinius poreikius, ypač tremtiniais ir jų palikuoniams. Turime galvoti, kaip rūpintis tremtinių kapais ir atminimo vietomis,” – akcentavo posėdyje dalyvavęs konsultacijoms į Lietuvą iškvieistas Lietuvos Respublikos ambasadorius Rusijos Federacijoje Eitvydas Bajarūnas.

Komiteto posėdyje dalyvavo Lietuvos Respublikos

Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininkai Dalia Asanavičiūtė ir Jonas Bružas, taip pat Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų, Vidaus reikalų, Kultūros bei Švietimo, mokslo ir sporto ministerijų atstovai.

JAV lietuvių bendruomenės atstovas J. Bružas padėjo Seimo Užsienio reikalų komiteto nariams ir Vyriausybės institucijų atstovams už konstruktyvią ir naudingą diskusiją bei sprendimus, „kurie padės lietuviams Baltarusijoje ir Rusijoje toliau puoselėti lietuvių kalbą ir kultūrą, o norintiems grįžti į Lietuvą – šiandieninėmis aplinkybėmis tai padaryti kiek įmanoma sklandžiau”.

2022 m. balandžio 21 d.
pranešimas žiniasklaidai

UKRAINOS ŽMONIŲ GENOCIDĄ, KURIO NESLEPIA PATI RUSIJA, BŪTINA PRIPAŽINTI

Genocido konvencija numato ne tik bausmę už šį baisiausią nusikaltimą žmoniškumui. Pirmajame konvencijos straipsnyje nurodytas ir įsipareigojimas „užkirsti jam kelią”.

Tačiau Vakarų pasaulis dar nesiemė adekvačių veiksmų Rusijos vykdomam genocidui Ukrainoje užkirsti kelią, vadinas, daugelis konvenciją priėmusių šalių iš esmės jos nesilaiko.

Kodėl taip yra? Vis dar nesiryžtame visuotinai įvardyti, ar Rusijos armijos veiksmai prieš civilius žmones buvo genocidas, ir ką su tuo faktu daryti. Be Ukrainos lyderio Volodymoro Zelenskio, Bučos žudynes genocidu politiškai įvardijo JAV prezidentas Joe Bidenas, Lenkijos premjeras Mateusz Morawieckis, iš dalies Jungtinės Karalystės premjeras Borisas Johnsonas.

Praėjusią savaitę Lietuvos Seimas savo rezoliucijoje pasiūlė, „deramai įvertinus teisinę aplinkybę, Rusijos Federacijos vykdomus karo nusikaltimus ir nusikaltimus žmoniškumui kvalifikuoti kaip ukrainiečių tautos genocidą”.

Net pati Rusija pripažįsta genocido intenciją. Kremliaus naujienų tribūna „RIA Novosti” balandžio 3 d. atviru tekstu paskelbė ukrainiečių tautos naikinimo programą: „Pasyvūs nacistai, nacizmo talkininkai yra didelė dalis [Ukrainos] liaudies masių... Todėl denacifikacija neišvengiamai bus ir deukranizacija – atsisakymas nuo istorinėse Mažosios ir Naujosios Rusios teritorijose gyvenančių žmonių tapatybėse dirbtinai išpūsto etninio komponento. (...)

Banderoviška viršūnė turi būti likviduota, jos perauklėjimas neįmanomas. O socialinė pelkė, kuri ją aktyviai ir pasyviai, veiksmais ir neveiklumu palaikė, privalo patirti karo sunkumus, išmokti išgyventą patirtį kaip istorinę pamoką ir išpirkti savo kaltę” (vertimas Dariaus Kuolio).

O kitiems dar neaišku. Nacių vykdytą žydų naikinimą tuometis britų lyderis Winstonas Churchillis pavadino „nusikaltimu be pavadinimo”, nes tokia baisybei tuo metu dar ir nebuvo pavadinimo. 1944 m. sąvoką „genocidas” pasiūlė Raphaelis Lemkinas – lenkų teisininkas, vėliau patarinėjęs Niurnbergo procesui.

Pagal Genocido konvenciją, „genocidu laikoma toliau išvardyta veika, kuria siekiama visiškai ar iš dalies sunaikinti kokią nors nacionalinę, etninę, rasinę ar religinę grupę, būtent:

- tos grupės narių žudymas;
- rimtų fizinių ar psichikos sužalojimų darymas tos grupės nariams;
- tyčinis sudarymas tai grupei tokių gyvenimo sąlygų, kuriomis apgalvotai siekiama fiziškai sunaikinti ją visą ar jos dalį;
- priemonių, kuriomis siekiama riboti tai grupei priklausančių žmonių gimstamumą, panaudojimas;
- prievartinis vienos tokios grupės vaikų perdavimas kitai.”

Mano supratimu, rusų pabaisų veiksmai Ukrainoje atitinka genocido požymius. Pavyzdžiui, Mariupolio gimdymo namų sprogdinimas

kovo 9 d. ir buvo tokia priemonė, kuria „apribotas” ukrainiečių gimstamumas, nes nėščiosios ir jų negimę kūdikiai ten žuvo. Laimė, ne visi bombardavimą išgyveno ir iš Mariupolio ištrūko Mariana Višegirskaja su savo vaikeliais, kurių nuotraukos apskriejo visą pasaulį.

Žinoma, genocidą genocidu galutinai įvardins ne Lietuvos Seimas ir ne JAV vadovas, o tarptautinė teisininkų grupė. Mokslininkai patys iki šiol nesutaria, kiek žmonija yra patyrusi genocidų: vieni mano, kad tris, kiti – 20. Tačiau pilietinės visuomenės pareiga yra reikalauti, kad genocidas būtų įrodytas, net jei tarptautiniai teismai (kaip ir lietuviški) yra lėti ir netobuli.

Turime to reikalauti iš sąjungininkų, ypač tryptčiojančių Prancūzijos ir Vokietijos lyderių, kad užkirstume tolimesniam genocidui kelią. Nuo putino pabaisų žiaurumų niekas nėra apsaugotas – ne tik ukrainiečiai. Kai įsivardysime, ką jie padarė, įgysime daugiau vidinės jėgos ir vienybės priešintis.

Ukrainos žmonių genocido pripažinimas nesustabdys sužvėrėjusios Rusijos ir neatgaivins žiauriai nužudytų žmonių Buchoje, Mariupolyje, Borodianke, kituose užpultuose Ukrainos miestuose ir miesteliuose. Tai svarbu mums, gyvenantiems, ir suprantantiems, koks didelis gresia pavojus, kol nesustabdysime rušistų tęsiamą siaubo Europoje.

Eugenijus Gentvilas yra Seimo Liberalų sąjūdžio frakcijos seniūnas

PARODA „LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA” EKSPONUOJAMA KAUNE

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro Okupacijų ir laisvės kovų muziejaus parengta paroda „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika”. LGGRTC nuotr.

Kauno šv. apaštalo Petro ir Povilo arkikatedroje bazilikoje nuo balandžio 8 dienos eksponuojama Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro Okupacijų ir laisvės kovų muziejaus parengta paroda „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika”. Parodą kauniečiai ir miesto svečiai galės pamatyti iki šių metų balandžio 25 dienos.

Ši paroda skirta Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos 50-osioms sukakties metinėms pažymėti. Parodą sudaro dvylika stendų, kuriuose atskleistos šešios temos: „Ištakos”, „Turinys”, „Leidyba ir platinimas”, „Kelias į Vakarus”, „Sekimas ir represijos”, „Vakarų žiniasklaidoje ir politikoje”. Parodoje atskleistos temos pasakoja apie Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos leidybos gimimą, pasiaukojantį kunigų, vienuolių ir pasauliečių darbą, slaptą leidinio kelią į Vakarus, sklaidą Vakarų žiniasklaidoje ir vaidmenį ko-

voje už tikinčiųjų ir žmogaus teisių suvaržymus Sovietų Sąjungoje, KGB bandymus susidoroti su pagrindinio leidinio leidėjais ir platintojais. Temoms atskleisti naudotos nuotraukos, raštija, sovietų represinių struktūrų tarnybų dokumentai, originalių daiktų skaitmeniniai vaizdai. Vizualiam parodos dizainui sukurti naudoti užsienyje perleistų Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikų iliustraciniai piešiniai. Paroda parengta lietuvių ir anglų kalbomis.

Pastebėtina, kad iš viso buvo išleistas 81 Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos numeris. Leidinys Vakaruose buvo išverstas į anglų, ispanų, italų, vokiečių, prancūzų kalbas ir patekdavo ne tik į laisvojo pasaulio radijo laidas, bet ir į demokratinių valstybių politines dienotvarkes.

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos leidyba yra pilietiškumo pavyzdys ateities kartoms.

genocid.lt/

VOKIETIJOJE PRASIDEDA JONO MEKO 100-MEČIUI SKIRTI RENGINIAI

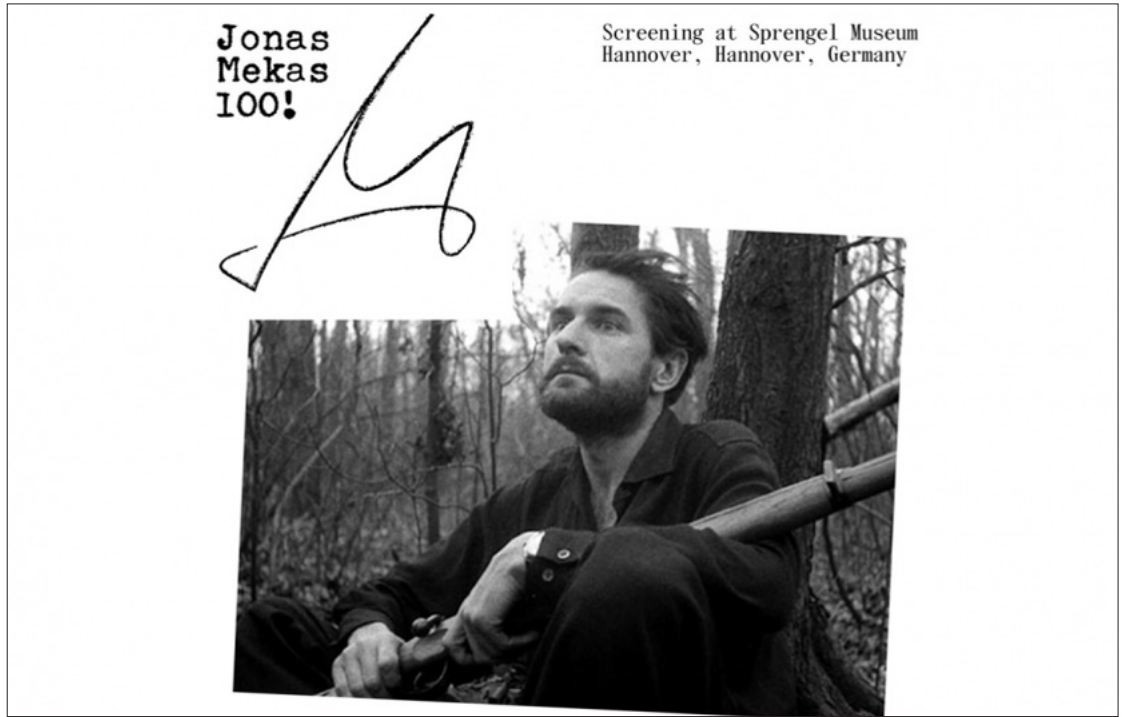
Jono Meko 100-mečio proga Hanoverio „Sprengel“ muziejus balandžio 15 d. pradeda jubiliejinių renginių programą „Happy Birthday, Jonas Mekas!“ , kurioje iki rugsėjo 11 d. bus pristatyti trys avangardinio kino kūrėjo, kino kritiko, poeto filmai ir knyga „Niujorko dienoraščiai“.

Nuo balandžio 15 d. iki birželio 12 d. muziejaus lankytojai galės matyti J. Meko filmą „Guns of the Trees“ (1961). Eksperimentiniame vaidybiniame filme vaizduojamas su atsakomybe susiduriančios kartos portretas.

Birželio 7 d. „Sprengel“ muziejuje Jono Meko dienoraštį „I Seem to Live. The New York Diaries, 1950–2011“ pristatys Leipzigo leidyklos „Spector Books“ vadovė ir J. Meko knygų leidėja Vokietijoje Anne König ir „Sprengel“ muziejaus bei programos kūratorė Inka Schube.

Nuo birželio 17 d. iki liepos 31 d. „Sprengel“ muziejuje bus rodomas filmas „The Brig“ (1964). 1964 m. Mekas užfiksavo avangardinio teatro „Living Theater“ spektaklį „The Brig“ – sąlygų kariniame kalėjime inscenizaciją. Anot režisieriaus, „The Brig“ yra *cinéma-vérité*, tai yra tam tikra kino kritikos, polemizuojančios su medijos pretenzija į tiesą, forma. 1964 m. Venecijos kino festivalyje filmas pelnė Didįjį prizą dokumentinių filmų kategorijoje.

Rugpjūčio 5–rugsėjo 11 d. retrospektyvą pabaigs filmas „Lost, Lost, Lost“ (1976). Tai yra antrasis autobiografinis menininko filmas po „Walden / Diaries, Notes and Sketches“, kuriame pasakojama apie tėvynės praradimą, naujosios paieškas JAV ir savo kaip metraštininko vaidmenį. Gyvenimą patvirtinančios melancholijos nuspal-

Kadras iš filmo „Guns of the Trees“ (1961)

vintiems filmams būdingas radikalus subjektyvumas, kaleidoskopinė pasakojimo forma, poetinė autentiška, novatoriškas garso ir vaizdo santykis. Visi filmai rodomi

suskaitmeninti.

Rudenį J. Mekui skirti renginiai persikels ir į kitus Vokietijos miestus.

J. Meko jubiliejinę programą „Sprengel“ muziejus

parengė bendradarbiaudamas su „Re:Voir, Paris“, Sebastianu Meku ir Lietuvos kultūros atašė Vokietijoje Rasa Balčikonyte.

LR KM

Į PASAULINĮ JONO MEKO 100-MEČIO MARATONĄ JUNGIASI PRANCŪZIJA

Prancūzijos meno gurbanai pradeda švęsti Jono Meko 100-metį. Renginių serija prasideda Paryžiuje: balandžio 13–30 dienomis Prancūzų sinemateka pristatys didžiausią Europoje jubiliejinę avangardinio kino kūrėjo filmų retrospektyvą, kurią lydės edukacinė programa. Balandžio 14 d. Prancūzijos sostinėje įsikūrusioje galerijoje „The Film Gallery“ atidaroma J. Meko fotolitografijų paroda. Tą pačią dieną Grenoblio sinematekoje bus pristatomi Jono ir Adolfo Mekų filmai. Vasarą ir rudenį J. Meko šimtmečio renginių estafetę perims Pietų Prancūzija.

Jono Meko kūryba – žinovams ir naujai atrandantiems

„Jono Meko filmų retrospektyva Prancūzų sinematekoje – didžiausia Europos šalyse surengta Jono Meko 100-mečiui skirta filmų panorama: nuo balandžio 13 iki 30 dienos bus parodyti 34 ilgo ir trumpo metro filmai – ir paties J. Meko, ir dedikuoti jam kitų kūrėjų! Džiaugiamės, kad J. Meko kūryba sinematekoje bus pristatyta ne tik gausiai, bet ir giliai: greta filmų peržiūrų rengiamos diskusijos leis žiūrovams pasinerti į vieno ryškiausių šiuolaikinio kino poetų palikimą ir jo estetiškes bei filosofines prasmes“, – teigė tarptautinę Jono Meko

100-mečio programą koordinuojanti Lietuvos kultūros instituto projektų vadovė Asta Visminaitė.

Pasak Lietuvos kultūros atašė Prancūzijoje Austės Zdančiūtės, Prancūzijoje Jonas Mekas tikrai yra žinomas. „Jo filmų retrospektyva čia rengiama ne pirmą kartą. Meko kūryba puikiai žinoma meno ir kultūros žmonėms, Jonas Paryžiuje turėjo daug draugų – menininkų ir ne tik. Jo vardas, ko gero, yra mažiau girdėtas jaunesnei kartai. Dėl to labai džiugu, kad Prancūzų sinemateka parengė retrospektyvą lydinčią edukacinę programą, kuri yra skirta jaunimui“, – pasakojo atašė.

Balandžio 16 d. J. Meko

kūrybai skirtoje apskritojo stalo diskusijoje dalyvaus J. Meko bičiulis režisierius, kino kuratorius bei platintojas Pipas Chodorovas, kino kritikas, istorikas bei programų sudarytojas Émericas de Lastens'as ir kino istorijos bei estetikos tyrėja Cécile Tournier. Balandžio 20 d. Prancūzų sinematekoje vyks renginys, kuriame apie J. Meko kūrybą samprotaus prancūzų filosofas, eseistas ir kino kritikas Patrice'as Rolletas bei Sinematekos kultūros ir edukacijos projektų vadovas Bernardas Benolielis.

Balandžio 14 d. – gegužės 7 d. Paryžiaus galerijoje „The Film Gallery“ veiksiančioje parodoje „To New York With Love“ (liet. „Niujorkui su meile“) bus eksponuojama 21 fotolitografija – 2009 m. J. Meko sukurta serija, išlaikanti kino juostos kompoziciją. Taip pat bus rodomas J. Meko filmas „As I Was Moving Ahead Occasionally I Saw Brief Glimpses Of Beauty“ (liet. „Judėdamas į priekį aš retkarčiais mačiau grožio blyksnius“) (2000). Parodos atidarymo metu bus pristatytas ir „Spector Books“ išleistas J. Meko dienoraščių II tomas „I Seem to Live. 1969–2011, The New York Diaries“. Renginyje dalyvaus J. Meko sūnus Sebastianas Mekas ir P. Chodorovas.

Tą pačią dieną Grenoblio Sinematekoje bus rodomas J. Meko filmas „Reminiscences of a Journey to Lithuania“ (liet. „Prisiminimai iš kelionės į Lietuvą“, 1972 m.) ir A. Meko filmas „Going Home“ (liet. „Grįžtant namo“, 1971 m.).

Pietų Prancūzijoje – Jono Meko poezija ir kinas

J. Meko 100-mečio renginiai Prancūzijoje tęsis vasarą ir rudenį Marselyje bei Cassi: pla-

nuojamos J. Meko poezijos vertimo į prancūzų kalbą dirbtuvės, skaitymai, filmų peržiūros kino salėse bei atvirose erdvėse.

„Kai partneriams Marselyje pasiūliau kartu sukonstruoti Jono Meko šimtmečio programą – nebuvo nei vieno, kuriam nesublizgo akys. Meką pažinoję ar ne, visi turi kokį nors ryšį su jo filmais ar tekstais. Pavyzdžiui, „Camargo Foundation“ direktorė Julie Chenot pasakojo istorijas iš Jono ir kino kūrėjo, Camargo rezidencijos įkūrėjo Jerome'o Hillo kartu praleisto laiko. Marselio poezijos centro direktorius centro bibliotekoje rado Meko poezijos knygą lietuviškai ir tai priėmė kaip ženklą, kad reikia į prancūzų kalbą išversti būtent tuos eilėraščius“, – pasakojo Lietuvos kultūros atašė Prancūzijoje Austė Zdančiūtė.

Tarptautinis projektas „Jonas Mekas 100!“ yra skirtas paminėti avangardinio kino kūrėjo, kino kritiko, poeto Jono Meko gimimo 100 metų jubiliejų 2022 m. Daugiau nei 50 įvairių renginių apimančią programą parengė Lietuvos kultūros institutas, Lietuvos kultūros atašė ir Jono Meko fondas (Estate of Jonas Mekas). Kino peržiūros, parodos, videoinstaliacijos, koncertai, poezijos skaitymai, diskusijų ir teminių rezidencijų programos, kūrybinės poezijos vertimų dirbtuvės, leidybiniai sumanymai ir kitos iniciatyvos vyks solidžioje, gerai žinomose kultūros institucijose keliolikoje pasaulio šalių. Programą iš dalies finansuoja Kultūros ministerija. „Jonas Mekas 100!“ programa pristatoma tinklalapyje www.jonasmekas100.com.

Lietuvos kultūros instituto informacija

LIETUVOS PIRMOJI PONIA: VIENIŠŲ UKRAINIEČIŲ VAIKŲ GLOBA – GRAŽIAUSIAS PILIETIŠKUMO PAVYZDYS

Dianos Nausėdienės vizitas Šiauliuose. Lietuvos Respublikos Prezidentės kanceliarija / Viltės Domkutės nuotr.

Lietuvos pirmoji ponija Diana Nausėdienė balandžio 13 d., trečiadienį su vizitu lankosi Šiauliuose, kur susitinka su nuo karo nukentėjusiais ukrainiečiais ir šeimomis, šiuo metu globojančiomis be tėvų likusius ukrainiečių vaikus.

D. Nausėdienė susitiki-
me su laikiniais vaikų

globėjais – priimančiomis lietuvių ir ukrainiečių šeimomis – domėjosi socialinėmis problemomis, su kuriomis šiandien jos susiduria.

Pasak pirmosios ponios, siekiant padėti nuo karo Ukrainoje pabėgusioms šeimoms, būtina įveikti su socialinių paslaugų teikimu susijusius iššūkius, suteikti galimybes

kuo sklandesnei integracijai. Vienas svarbiausių vaikų integracijos aspektų yra sklandus įsiliejimas į ugdymo sistemą – darželius, mokyklas.

Šiuo metu Šiaulių miesto darželius jau lanko 133 ukrainiečiai, mokyklas – 312. Neformaliojo švietimo įstai-
gose ir sporto centruose po pamokų ugdomi per 130

atvykusių vaikų. Pasak pirmosios ponios, pagirtinos savivaldybės pastangos organizuojant ugdymo procesus ukrainiečių vaikams.

D. Nausėdienės teigimu, labai svarbu nepamiršti ir priimančiųjų šeimų, įvertinti joms kylančius iššūkius bei visokeriopa paremti. Todėl būtina įvertinti, ar savivaldybės parama yra pakankama ir ką dar gali padaryti valstybė.

„Džiugina ir vertas pagarbos Lietuvos žmonių susitelkimas siekiant padėti nuo karo nukentėjusiems ukrainiečiams, ypač be tėvų likusiems vaikams. Vienių vaikų globa šiuo metu nepaprastai svarbi ir tai yra vienas gražiausių pilietiškumo pavyzdžių. Tačiau šiandien svarbu akcentuoti: Lietuvos piliečiai neturi būti palikti vieni teikdami pagalbą: reikalingas visų institucijų,

NVO ir piliečių bendradarbiavimas, įsiklausymas vieniems į kitus“, – sakė D. Nausėdienė.

Pirmoji ponija pasidžiaugė Šiaulių savivaldos, verslo ir miesto gyventojų sukurtu tikslinės paramos fondu, kuris leidžia sklandžiai spręsti ukrainiečių integravimo regione klausimus. Taip pat pasidžiaugė sėkmingai mieste veikiančiu socialinių paslaugų centru, kuris užtikrina kokybiškų socialinių paslaugų teikimą tiek ukrainiečių šeimoms, tiek Šiaulių miesto gyventojams.

Trečiadienį pirmoji ponija taip pat lankysis Šiaulių pabėgėlių registracijos centre, kur susitiks su tik ką į Lietuvą atvykusiais ukrainiečiais, taip pat jiems talkinančiomis vietos nevyriausybinėmis organizacijomis, savanoriais.

Prezidentės komunikacijos grupė, 2022-04-13

PRENUMERUOKITE DIRVA

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLAUSE - \$78,
ORO PAŠTU | UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

TAIVANE ATIDARYTA LIETUVOS FOTOGRAFIJOS PARODA

Balandžio 10 d. Taivano nacionaliniame dailės muziejuje atidaryta kelionė po Aziją tęsianti lig šiol didžiausia originalius Lietuvos fotografų kūrinius pristatanti paroda „Uncoverings. The Search for Identity in Lithuanian Photography“. Ją inicijavo Lietuvos kultūros atašė Kinijai ir P. Korėjai Tomas Ivanauskas, organizavo Lietuvos nacionalinis dailės muziejus kartu su Taivano nacionaliniu dailės muziejumi. Projekto partneris – Lietuvos kultūros institutas. Paroda dedikuojama visiems savo laisvę ginantiems žmonėms Ukrainoje.

Praėjusių metų rugsėjo 11 d. Seulo fotografijos muziejuje (P. Korėja) ši paroda buvo pristatyta pirmą kartą. Anot parodos kuratorių Ugnės Marijos Makauskaitės ir Justinos Augustytės, ekspozicija siekiama supažindinti regiono žiūrovus ne tik su fotografijos, bet ir Lietuvos istorijos raida. „Dėl šios priežasties išskyrėme identitetą kaip pagrindinį parodos aspektą, kuris gali būti vienas iš įrankių norint perskaityti pasirinktų menininkų kūrybą. Pati paroda sudaryta iš trijų dalių, atskleidžiančių

tapatybės raišką fotografijoje skirtingais laikotarpiais. Nors chronologinės ribos čia labiau punktyrinės, tačiau kiekvienoje dalyje apžvelgiami pagrindiniai kiekvieno etapo aspektai“, – pasakoja kuratorės.

Pirmąją parodos dalį sudaro sovietmečiu aktyviausiai veikusių menininkų, kūryboje plėtojusiu humanizmo estetiką, fotografijos. Antroje dalyje pristatoma fotografų karta, debiutavusi maždaug devintajame dešimtmetyje,

savo kūryboje nagrinėjusi kompleksiškus individo ir visuomenės santykius, abejojusi žmogiškosios tapatybės vientisumu. Trečiąją parodos dalį sudaro darbai, sukurti jau po 2000 m. Tai kūriniai, skirtingomis formomis analizuojantys įvairius dabarties procesus ir jos ryšius su praeitimi, nesiekiantys objektyvaus dokumentavimo, o priešingai – dažnai pasiūlantys daugiau klausimų, negu pateikiantys atsakymų. Įvairių kartų menininkų – nuo klasikų

iki jaunųjų kūrėjų – kūrybą pristatančioje parodoje atskleidžia fotografijos raiškos ir temų kaita, lydėjusi svarbius visuomenės ir kultūros virsmus bei išreiškusi kūrybinės ir asmeninės laisvės siekius.

Paroda iš Taivano nacionalinio dailės muziejaus Taičungo mieste rugsėjį keliaus į Nacionalinį fotografijos ir vaizdo centrą Taipėjuje. Lietuvos fotografijos ekspozicijomis šiose svarbiausiose Taivano vizualiojo meno

institucijose tikimasi ne tik plačiai pristatyti Lietuvos menininkų kūrybą, bet ir sustiprinti šalių kultūrinius ryšius, paskatinti bendrus projektus. „Viliuosi, kad susitikimas su Lietuvos fotografija atviriems ir empatiškiems Taivano meno mėgėjams bus praturtinanti, pamokanti ir maloni patirtis, įkvėpsianti ilgalaikį mūsų bendradarbiavimą“, – teigia Lietuvos nacionalinio dailės muziejaus direktorius dr. Arūnas Gelūnas.

Parodoje eksponuojami Antano Sutkaus, Romualdo Rakausko, Aleksandro Macijausko, Algimanto Kunčiaus, Vito Luckaus, Romualdo Požerskio, Rimaldo Vikšraičio, Vaclovo Strauko, Romo Juškelio, Virgilijaus Šontos, Violetos Bubelytės, Gintauto Trimako, Algirdo Šeškaus, Remigijaus Treigio, Alfonso Budvyčio, Gintaro Zinkevičiaus, Lauros Garbštienės, Akvilės Anglickaitės, Dovilės Dagenės, Tado Kazakevičiaus ir Geistės Kinčinaitytės fotografijų skaitmeniniai atspaudai. Didžioji dalis ekspozicijoje pristatomų fotografijų saugomos Lietuvos nacionalinio dailės muziejaus fotografijos rinkinyje.

Taivano nacionaliniame dailės muziejuje atidaryta didžiausia originalius Lietuvos fotografų kūrinius pristatanti paroda „Uncoverings. The Search for Identity in Lithuanian Photography“. LR KM

LR KM

LIETUVOS TEISINGUMO MINISTRĖ: TURIME VISAIŠ BŪDAIS SIEKTI, KAD TEISINGUMAS TRIUMFUOTŲ

Lietuvos Teisingumo ministrės **Evelinos Dobrovolskos** vadovaujama delegacija šiomis dienomis lankosi Hagoje (Nyderlandų Karalystėje), kur susitikimuose su tarptautinių teisingumo institucijų atstovais tariai dėl bendradarbiavimo ir koordinuotų pagalbos veiksmų karinę agresiją patiriančiai Ukrainai.

Susitikime su Tarptautinio Baudžiamojo Teismo (TBT) prokuroru Karim Khan aptartas Teismo pradėtas Ukrainoje vykdomų karo ir nusikaltimų žmoniškumui tyrimas, taip pat bendradarbiavimo galimybės. Siekiant užtikrinti efektyvią Teismo veiklą, būtinas glaudesnis valstybių bendradarbiavimas, didesnis jų finansinių ir žmogiškųjų išteklių indėlis, koordinuotos pastangos tiek renkant karo nusikaltimų ir nusikaltimų žmoniškumui įrodymus, tiek juos vertinant baudžiamajam teisingumui užtikrinti.

Teisingumo ministrės Evelinos Dobrovolskos teigimu, Teisingumo ministerija ėmėsi lyderystės konsoliduojant valstybių palaikymą svarbiuose teisiniuose procesuose. Šiuo metu tai yra vienas svarbiausių Lietuvos prioritetų.

„Mūsų visų pastangos išliks istorijos vadovėliuose. Turime išsaugoti tikėjimą teisingumu ateities kartoms. Todėl visais būdais privalome siekti, kad teisingumas triumfuotų. Rusijos ir Baltarusijos vykdomos brutali karinės agresijos prieš nepriklausomą Ukrainą akivaizdoje privalome išnaudoti visus įmanomus algoritmus, kad karo nusikaltėliai kuo greičiau sulauktų baudžiamosios atsakomybės, – sako E. Dobro-

Susitikimas su Europolo atstovais.

LR TM

volska. – Šiame kelyje taip pat svarbus visų šalių solidarumas, NVO sektoriaus įtraukimas, Eurojusto, kaip valstybių narių veiksmų koordinatoriaus, pasitelkimas. Be to, itin svarbu užtikrinti baudžiamumą už agresijos nusikaltimą, todėl jau gegužės 6 d. kviečiame politikus ir akademikus diskutuoti šia tema tarptautinėje konferencijoje Vilniuje”.

Susitikime su Tarptautinio Teisingumo Teismo (TTT) administracijos vadovu Philippe Gautier aptarti šio Teismo sprendimų įgyvendinimo iššūkiai, stojimo į atskiras bylas procedūrinės taisyklės.

Pasak E. Dobrovolskos, Tarptautiniam Teisingumo Teismui priėmus sprendimą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo siekiant nutraukti Rusijos agresiją Ukrainoje, svarbu JT formate nuolat kelti Rusijos atsakomybės klausimą už šio sprendimo nevykdymą.

Vizito Hagoje metu taip pat vyko susitikimai su Eurojusto prezidentu Ladislav Hamran, Nyderlandų Teisinės apsaugos ministru Franc Weerwind, Europolo atstovais bei Europole dirbančiais lietuviais. Teisingumo ministerijos iniciuoti veiksmai:

Kovo 15 d. ministrė Evelina Dobrovolska oficialiu laišku kreipėsi į Europos Komisijos teisingumo komisarą ir ES valstybių narių teisingumo ministrus, raginant ES lygiu pradėti diskusijas dėl specialaus tribunolo steigimo agresiją Ukrainoje planavusių ir jai vadovaujančių asmenų tarptautinei baudžiamajai atsakomybei užtikrinti.

Kovo 4 d. vykusioje ES Teisingumo ir vidaus reikalų ministrų taryboje buvo sutarta, kad šalys narės griežtai smerkia agresorių vykdomą neišprovokotą karinę invaziją Ukrainoje ir sieks konso-

liduoti pastangas teisingumo vykdymui.

Kovo 1 d. Teisingumo ministerija kreipėsi į LR Generalinę prokuratūrą su prašymu pradėti ikiteisminį tyrimą dėl Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos režimų įvykdyto agresijos nusikaltimo prieš Ukrainą.

Vasario 28 d. Teisingumo ministerijos iniciatyva Lietuva pirmoji pasinaudojo Romos statuto galimybe ir paprašė Tarptautinio Baudžiamojo Teismo prokuroro pradėti tyrimą dėl Rusijos ir Baltarusijos karo nusikaltimų bei nusikaltimų žmoniškumui. Suprasdama iššūkius ir darbo krūvius, su kuriais susiduria šis teismas, Lietuva taip pat skyrė papildomus 100 tūkst. Eur šio teismo veiklai.

Artimiausiu metu Teisingumo ministerijos iniciatyva bus deleguotas ir laikinas ekspertas į Tarptautinį baudžiamąjį

„DIRVAI” AUKOJO:

I. Francel-Jarašiūnas, Willowick, OH.....	100
A. Gamziukas, Snyder, NY.....	55
A. Muliolis, Euclid, OH.....	50
D. Pautienis, W. Barnstable, MA.....	50
A. V. Aidis, Bethesda, MD.....	45
V. Mmenas, Bloomfield Hill, MI.....	45
D. Petronis, Dearborn Hts., MI.....	45
A. Pintsch, Matthew, NC.....	45
K. Tautvydas, Greenbanks, WA.....	45
A. Baliunas, Cleveland, OH.....	30
O. Capkeviciene, Lakewood, OH.....	25
S. Grusdys, Laino, New York, NY.....	22
D. Bartkus, Beverly Shores, IN.....	20
V. Barzdukas, Cleveland, OH.....	20
R. Gričius, Mission Viejo, CA.....	10
R. Zavadny, Maple Hts., OH.....	10
P. Kampe, Newbury, OH.....	5
L. Kedys, Cleveland, OH.....	5

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

teismą bei ieškomos papildomos galimybės prisidėti žmogiškaisiais ištekliais prie Rusijos vykdomų karo nusikaltimų ir nusikaltimų žmoniškumui tyrimo Ukrainoje. LR TM

ARKIVYSKUPAS S. ŠEVČUKAS:

KRISTAUS KUNIGAI PASILENKIA PRIE ŽMONIŲ IR KRAŠTO ŽAIZDŲ

„Šiandien noriu paprašyti visų mūsų pasauliečių ir vienuolių: padėkokite savo kunigams už tarnystę. Pasakykite jiems gerą žodį, pasveikinkite su šia diena, nes jie turi jausti, kad žmonės myli savo kunigus. Jie pasirengę paaugoti gyvybę už savo ganomuosius. Kunigai tai daro uoliai dirbdami diena iš dienos”, – sakė didysis arkivyskupas Sviatoslavas Ševčukas balandžio 21 d. vaizdo žinioje.

„Šiandien noriu paprašyti visų mūsų pasauliečių ir vienuolių: padėkokite savo kunigams už tarnystę. Pasakykite jiems gerą žodį, pasveikinkite su šia diena, nes jie turi jausti, kad žmonės myli savo kunigus. Jie pasirengę paaugoti gyvybę už savo ganomuosius. Kunigai tai daro uoliai

dirbdami diena iš dienos”, – sakė didysis arkivyskupas S. Ševčukas balandžio 21 d. vaizdo žinioje.

Pagal Julijaus liturginį kalendorių, kuriuo vadovaujasi Ukrainos Graikų Katalikų Bažnyčia, balandžio 21-ąją buvo švenčiamas Didysis ketvirtadienis, prisimenama Jėzaus ir mokinių vakarienė, kurios metu Viešpats įsteigė Eucharistijos ir kunigystės sakramentus, o nuplaudamas mokiniams kojas parodė, koku būdu reikia tarnauti ir kokia šios tarnystės prasmė. Didįjį ketvirtadienį patriarchalinėje katedroje Kyjive taip pašventinami liturginiai aliejai, kurie vėliau pasieks visus Ukrainos kampelius, priminė ukrainiečių ganytojas.

Didžiojo ketvirtadienio proga jis ypatingai dėkojo tiems kunigams, kurie neša

karą našta ten, kur jų labiausiai reikia, ypač tiems, kurie liko su savo žmonėmis okupuotose teritorijose ir karo židiniuose. Didysis arkivyskupas padėkojo kariuomenės kapelionams, kurie kiekvieną dieną leidžia arti karių ir skelbia Dievo žodį ten, kur vyksta karo drama.

Dievas klaupiasi prieš žmogų kaip tarnas ir plauna jam kojas, nuplaudamas nuodėmes ir gydymas žaizdas. Karo metu Kristaus kunigai taip pat pirmieji pasilenkė prie dabarties žmonių žaizdų, prie Ukrainos žaizdų, pažymėjo didy-

sis arkivyskupas S. Ševčukas, dėkodamas kunigams, diakonams, vyskupams, seminaristams ir vienuoliams, kurie uoliai atsiliepia į kunigystės pašaukimą.

„Dieve, siųsk kunigų, tų darbininkų į tavo didžiąją pjū-

Didžiojo ketvirtadienio apeigose graikų katalikų vyskupas Nilas plauna kojas kariui (SerhiiHudak).

(RK / Vatican News)

NAUJAS LIETUVOS BOKSO ISTORIJS LAPAS – EIMANTAS STANIONIS TAPO PASAULIO ČEMPIONU!

Eimantas Stanionis.

AP

Š. m. balandžio 16 d. Eimantas Stanionis įrašė savo vardą į Lietuvos bokso istoriją – 27-erių E. Stanionis 12 raundų kovoje įveikė rusą Radžhabą Butajevą ir tapo WBA pusvidutinio svorio kategorijos „reguliaru“ pasaulio čempionu.

Po 12 raundų tikru karu bokso ringe pavirtusios kovos sprendimą dėl kovos nugalėtojo priėmė teisėjai.

Vienas šoninis teisėjas pergale skyrė R. Butajevui (114:113), o kiti du įžvelgė E. Stanionio pranašumą (116:111; 117:110) ir lietuvių papuošė WBA pasaulio čempiono diržas.

E. Stanionis tapo pirmuoju lietuviu, kuriam pavyko iškovoti vienos iš pagrindinių profesionalaus bokso organizacijų čempiono diržą.

Tai buvo jau 14-oji lietuvių pergale profesionalų ringe ir E. Stanionis vis dar lieka nenugalėtas.

R. Butajevui tai buvo pirmasis pralaimėjimas profesionalų ringe ir iki šiol jis buvo pasiekęs 14 pergalių paeiliui.

E. Stanionis į ringą žengė su šortais, kurie buvo papuošti Lietuvos ir Ukrainos vėliavomis, lietuvių kampe taip pat buvo

ir ilgametis jo treneris Vidas Bružas, o vos nuskambėjus kovos pradžią skelbiančiam gongui ringe prasidėjo tikras karas.

Kovai prasidėjus E. Stanionis itin galingais ir tiksliais tiesiais smūgiais užėmė ringo centrą ir pradėjo diktuoti sąlygas R. Butajevui. Tačiau pastarasis visiškai neketino pasiduoti ir pasirinko galingais smūgiais atakuoti lietuvių korpusą.

Pirmieji du raundai sėkmingesni buvo E. Stanioniiui, tačiau 3-iajame ir 4-ajame raunduose vis sėkmingesnes atakas surengdavo R. Butajevas, kurio smūgiai į korpusą pradėjo atsipirkti.

Tiesa, jau penktajame raunde E. Stanionis ir vėl pradėjo rasti savo kovos tempą ir diktuoti ritmą kovoje, lietuviui itin padėjo sėkmingi apsieitimai itin artimoje distancijoje, kurioje E. Stanionis būdavo tikslesnis ir greitesnis, ypač gerai E. Stanioniiui sekėsi kontratakuoti.

Kovai įpusėjus E. Stanionis pradėjo vis labiau dominuoti ringe, o variantų neradęs R. Butajevas pradėjo naudoti „nešvarias“ taktikas – žemyn spausti lietuvių galvą, mušti į nugarą klinčo metu, laužti rankas ir neklausė ringo teisėjo komandų.

Tačiau tai neišmušė iš vėžių lietuvių, kuris tokius R. Buta-

jevo manevrus pasitikdavo su šypsena arba taiklia ir galinga smūgių kruša.

Kovai artėjant prie pabaigos E. Stanionio pranašumas pradėjo nebekelti abejonių – lietuvių smūgiai buvo žymiai galingesni, o R. Butajevas arba bandė boksotis „nešvariai“, arba neradavo kaip galėtų efektyviai užpulti E. Stanionį.

Galiausiai R. Butajevas buvo nubaustas – už ringo teisėjo komandų nepaisymą ir E. Stanionio galvos spaudimą žemyn iš boksininko buvo atimtas taškas.

Kovą vainikavo sprogs-tamojo užtaiso galią turėjęs 12-asis raundas, kuriame E. Stanionis atidavė visas savo jėgas, sugebėjo sužeisti varžovą ir įtvirtino savo pergalę.

E. Stanionio dabar turėtų laukti kova su Y. Ugaso ir E. Spence'o kovos nugalėtoju. Kaip ESPN patvirtino WBA organizacijos prezidentas Gilberto Mendoza, E. Stanionis galės kautis su E. Spence'o ir Y. Ugaso kovos nugalėtoju ir tokiu būdu ne tik tapti absoliučiu WBA pusvidutinio svorio kategorijos čempionu, tačiau ir trijų skirtingų bokso organizacijų čempionu. Tai būtų Lietuvos bokso istorijoje neregėti įvykiai. **LRT**

LIETUVOS KREPŠINIO 100-MEČIO ŠVENTĖ

Balandžio 22 d. į Kaune esančius Lietuvos krepšinio federacijos (LKF) „Krepšinio namus“ susirinko Lietuvos krepšinio legendos ir žymūs šalies žmonės – įvyko Lietuvos krepšinio 100-mečiui skirta šventė.

Prieš prasidedant ceremonijai įvyko spaudos konferencija, kurioje dalyvavo LKF prezidentas Vydas Gedvilas, NBA viceprezidentas Jesus

Bueno Pascualis, FIBA generalinis sekretorius Andreas Zagklis bei FIBA vykdanysis direktorius Europai Kamilas Novakas.

Susirinkę krepšinio vadovai tarė sveikinimo žodžius, o FIBA generalinis sekretorius A. Zagklis neišsvengė klausimų dėl FIBA pozicijos Rusijos atžvilgiu.

Vėliau šalia „Krepšinio namų“ buvo atidengta krepšinio tėvu laikomo Jameso Naismitho skulptūra.

Taip pat buvo pristatyta ir „Legendų aikštė“, kurioje iškaldintos labiausiai Lietuvos krepšiniui nusipelnusių žmonių pavardės.

Į šventę atvyko ne tik Lietuvos krepšinio legendos,

Lietuvos krepšinio šimtmečio šventėje susirinko žymiausi Lietuvos žmonės.

E. Blaževič/LRT nuotr. fotomontažas

tokios kaip Modestas Paulauskas, Arvydas Sabonis, Jonas Kazlauskas ir daugelis kitų, bet taip pat ir šalies prezidentai: Valdas Adamkus ir Gitanas Nausėda.

Šventę vainikavo Lietuvos krepšinio šimtmečio oficiali ceremonija, kurioje dalyvavo iškilūs Lietuvos krepšinio bendruomenės atstovai, kviestiniai svečiai ir buvo apdovanoti iškiliausi Lietuvos krepšinio asmenys.

„Apima didelis jaudulys matant tiek daug nusipelnusių

sių Lietuvai veidų ir asmenybių. Mano giliu įsitikinimu, tai pirmiausiai žmonės lemia Lietuvos krepšinio veidą. Šiandien yra tiek daug Lietuvoje nuostabių krepšinio fanatų, nesvarbu, ar tai būtų žaidėjai, treneriai, masažuotojai, kurių kasdieniniu darbu negali nesižavėti.

Norisi išstarti daug pavardžių, tačiau per savo kalbą nesugebėsiu pasakyti nė vieno procento tų žmonių“, – ceremonijos metu kalbėjo G. Nausėda. **LRT**

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM
Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:

www.latvianclevelandcu.org

www.facebook.com/latvianclevelandcu

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuočiai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.